

Valsts prezidents atklāj pirmo Laimes koku parku pasaulē

19. septembrī Valsts prezidents Egils Levits, atbalstot Pasaules talku un iestādot pirmo koku, Valdemārpilī atklāja pirmo Laimes koku parku. „Šis parks ir daļa no Lielās Talkas kustības, un tas ir latviešu devums pasaulei. Šī ir ilgtspējīga kustība, kas sākusies tieši Latvijā, un to pārņēmušas jau 180 valstis visā pasaulē,” teica Valsts prezidents un aicināja, stādot Laimes kokus, ikvienu padomāt par to, ko mums nozīmē zaļa Latvija un zaļā domāšana, aicināja pārdomāt savu attieksmi pret dabu // Foto autors: Ilmārs Znotiņš, Valsts Prezidenta kanceleja

Baltkrievijas pretestības kustība pelnījusi Sacharova balvu

Sandra Kalniete

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete: „Baltkrievu tautas cīņa par demokrātiju un brīvām un godīgām vēlēšanām ir jāatbalsta visiem iespējamiem līdzekļiem, sniedzot kā praktisku, tā morālu atbalstu, tādēļ Eiropas Tautas partijas grupa akadēmiķa Andreja Sacharova vārdā nosaukto balvu šogad aicina piešķirt Baltkrievijas demokrātiskajai opozīcijai un tās līderiem.”

Lai demonstrētu plašu starptautisku atbalstu jaunai, demokrātiskai Baltkrievijai, Eiropas Tautas partijas grupa aicināja arī citas politiskās frakcijas Eiropas Parlamen-

tā pievienoties šai nominācijai, un to nolēmušas atbalstīt arī liberāli centriskā politiskā grupa *Renew Europe* un Sociālistu un demokrātu progresīvās alianses grupa.

Apvienotajā pieteikumā Sacharova balvai tiek nominēta Baltkrievijas demokrātiskā opozīcija, ko pārstāv Koordinācijas padome un tās iniciātores Svetlana Tichanovska, Svetlana Aļeksijeviča, Marija Koļesņikova, Olga Kovalkova, Veronika Cepkalo, kā arī politiskie un pilsoniskās sabiedrības aktīvistu Sergejs Tichanovskis, Aless Bjaļatskis, Sergejs Duļevskis, Stepans Putilo, Mikola Statkevičs un Pāvels Sevjarinets.

Eiropas Tautas partijas grupa, izvirzot Baltkrievijas opozīciju un tās līderus Sacharova balvai, norāda, ka Eiropas Savienības kaimiņvalstī notiek miermīlīga demokrātiska revolūcija – pēc daudzu gadu desmitu klusēšanas ir dzimusi jauna pilsoniskā nācija, kas pieprasa demokrātiskas pārmaiņas valstī. Demokrātisko revolūciju virza baltkrievu tautas vēlme lemt pašai par sevi, brīvi un godīgi ievēlēt savus līderus un uzņemties atbildību par savas valsts nākotni.

(Vairāk lasiet 12. un 13. lpp.)

VIRTUĀLS
AA
69. KONGRESS
2020. GADA 23. – 24. OKTOBRĪ

Amerikas Latviešu apvienības kongress ir ASV latviešu sabiedrības aktīvāko pārstāvju gadskārtējā tikšanās, kurā tiek lemts par apvienības darbības virzieniem nākamajam gadam.

Kongress šogad notiks virtuāli Zoom un Facebook platformās, no 2020. gada 23. oktobra plkst. 11.00 pēc ASV austrumkrasta laika – 24. oktobra pēcpusdienai.

Kongresa programma ietvers ASV latviešu organizāciju pārstāvju tikšanos un balsošanu par kopīgajām iniciatīvām; darba grupas par izglītības, kultūras un Baltijas valstu drošības jautājumiem; kā arī informatīvas intervijas vai lekcijas plašākai ASV latviešu publikai.

Detalizēta programma būs atrodama Amerikas Latviešu apvienības mājaslapā oktobra sākumā:
<http://www.alausa.org>

Lasītāji turpina diskutēt

2. lpp.

Sveicam dzejnieci Ritu Gāli!

4. lpp.

Franka Gordona un Kārļa Streipa komentāri

11. lpp.

Numura intervijā –

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš

12. – 13. lpp.

Jaunami Vītoli fondā

14. lpp.

Pošamies uz kārtējo PLEIF novembrī!

16. lpp.

Sporta aktualitātes

20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM, kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adrese
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$50.00
6 mēnešiem.....ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$69.00
6 mēneši \$138.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$75.00
6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00
6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

INTERESANTI, VAI NE?

Melna kāzu kleita. Modes tendence vai vēlme atšķirties?

Saistībā ar modi un stiliem, šķiet, vienmēr pastāvējuši nerakstīti likumi. Kas notiek, ja mēģina tos pārkāpt? Teiksit, ka labāk nemēģināt? Bet varbūt tomēr mēģināt, kaut vai tāpēc vien, lai atšķirtos no citiem?

Viena no pašsaprotamām lietām ir tā, ka laulājoties sievietes kāzu kleitai jābūt baltā krāsā. Un vēl, protams, arī plivuram. Taču, aplūkojot pagājušā gadsimta 30.gadu fotogrāfijas, kas bija Latvijas pirmās brīvvalsts ziedu laiki, jāsecina, ka ligavas šos nerakstītos likumus pārkāpušas jau toreiz! Turklāt tie nebija vis atsevišķi gadījumi.

Ir grūti pateikt, kas tam bijis par iemeslu, taču viens gan ir apgalvojams droši: modes žurnāli latvietēm bija pieejami jau pagājušā gadsimta 20.gados, piemēram, "Elegantā Rīga". Daudzos preses izdevumos tika publicēti plaši apraksti par jaunākajām modes vēsmām – tādos, kā "Atpūta", "Nedēļa", "Svari", "Pēdējā Brīdī", "Latvijas Ilustrētais laikraksts" un citos.

Pirmās brīvvalsts laikā augstākā limeņa šuvējas dēvēja par modistēm vai drēbniekmeistarēm, un viņu sniegtie pakalpojumi bija ļoti dārgi, taču kaut reizi mūžā šo dāmu pakalpojumus izmantojusi vai katra sieviete. Parasti šī vienīgā reize iekrita, gatavojoties kāzām. Visticamāk, ka izvēloties starp to, ko atļauj naudas maks un ko nākamā sieva vēlētos vilkt mugurā pašas kāzās, modiste ieteica vislabāko variantu.

LĀSMA GAITNIECE

Arī šai ligavai pagājušā gadsimta 30.gados ir melna kāzu kleita un nav plivura. Leon-tine Lavīze (dzimusi Ābeltiņa) un Harijs Fricis Čaibeļi

LASĪTĀJU BALSIS

Padomāsim dziļāk!

Rakstām par J. Lorenca "nedēļas teikumu", kur viņš piemin bieži dzirdēto kritiku par kustību "Black Lives Matter". Šie vārdi it kā norāda, ka šīs kustības atbalstītāji nesaprot vai noliedz, ka visas dzīvības ir saudzējamas. Visiem tiem, kas atkārtoti šo "dziļo gudrību", vēlos atgādināt okupācijas gadus, kad gājām demonstrācijās un skaļi saucām "Freedom for Latvia!" Vai kāds

toreiz augstprātīgi aizrādīja, ka ir arī tāda Polija, Tibeta, Ungārija un citas valstis bez brīvības? Vai kāds mums pārmeta, ka mēs vērtējam citu tautu brīvību mazāk nekā savējo? Ja kāds dzied "God Bless America", vai šķendējamiem aizrādām, ka Dievam ir jāsvētī visas tautas? Kustību "Black Lives Matter" atbalsta neskaitāmi tūkstoši – melni, balti, brūni, jauni un veci visās pasaules malās. Apgalvojums, ka šie cilvēki nesaprot un netic, ka visas dzīvības ir vienlīdzīgi vērtīgas, ir nelogišks un pat dziļi

apvainojošs. Vai nebūtu gudrāk atmet seklu polemiku (*black lives/all lives*) un tā vietā padomāt par vēsturi, ilgstošām netaisnībām un pienākumu veidot labāku nākotni?

Zvārguļu un
Tatarsky-Lagzdiņa ģimenes

Par il gelato un citiem priekiem

Kas mani iepriecina visvairāk? Brīdis, kad saņemu *Laiku* – tas padara dienu skaistu un saulainu, mājīgi patīkamu...

Izlasīju Dr. Viļa Mileiko kārdinošo rakstu par saldējumu.

Katru gadu ar sievu pavadām vairākas nedēļas Sicīlijā. Un jāatzīst, ka visgaršīgākais saldējums *il gelato* ir tieši Sicīlijas mazajā pilsētiņā Montallegro. To gatavo no vietējām svaigām izejvielām un pārdod kafējnicā, kas nosaukta īpašnieku mīlotā dziedātāja *Barry White* vārdā. Aprakstīt, kā tas garšo, ir grūti, bet izbaudīt *il gelato* mazās pilsētiņas kafējnicā (bieži sauktā vienkārsi par "bar") – tas iegūst pavisam citu nozīmi. Kafējnicā skan tik daudz valodu: itāliešu, sicīliešu, vācu, franču, krievu, poļu, jā, arī latviešu, spāņu.

Jāteic, ka Dr. V. Mileiko ļoti labi pazīstu kā kolēģu un draugu. Viņš runā itālieši, bet es esmu mūžīgais itāliešu valodas students! Neskatoties uz to, "laužos" tik uz priekšu un daru to ar prieku. Tas ir izaicinājums un neviltota itāliešu valodas mīlestība.

Gaidu, kad būs vaļā robežas uz Eiropu. Mani netraucē gaidīšana, jo vienmēr esmu aizņemts, mērķtiecīgi kaut ko risinot, un visu laiku kustos. Galvenais – nedrīkst sūdzēties, īgnoties par to, kas notiek visapkārt.

JĀNIS J. DIMANTS, Jr.

Nedēļas gudrība

"Melu tēvs neapšaubāmi ir velns, taču aiz nolaidības viņš nav patentējis savu ideju, un tagad viņa pasākums stipri cieš konkurences dēļ."

Henrijs Šovs, amerikāņu humorists (1818–1885)

Nedēļas teikums

"Man arī gribas ticēt, ka mūsu svaigais gaiss, zaļā vide un veselīgā pārtika dara savu. Un mūsu griķi, protams, ir vislabākie!"

Krišjānis Kariņš, Ministru prezidents

Riga Ven Travel Inc.

**«Šosezon
ceļosim ar
upju kuģiem»**

Jūsu Inese

Zvaniet – INESE ZAKIS
Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

PASAULES LATVIEŠU MĀKSLAS CENTRS
GLOBAL CENTER FOR LATVIAN ART

Godātie mākslas cienītāji!

Pasaules latviešu mākslas savienība (PLMS) izsaka pateicību par organizācijas atbalstu un dalību tās pilnveidošanā! Mēs augstu novērtējam Jūsu klātesamību mūsu radošajā darbībā.

Lai arī šis gads atnesis daudz līdz šim nepieredzētu izaicinājumu, gaidot publiskās programmas atgriešanos, Pasaules latviešu mākslas centrs (PLMC) Cēsīs aicina uz virtuālu ceļojumu pa Sīpoliņa galeriju, apskatot darbus no pastāvīgās kolekcijas, kā arī izcilo latviešu diasporas mākslinieku Edvina Strautmaņa (ASV), Niklāva Strunkes (Zviedrija), Imanta Tillera (Austrālija), Kārļa Rēkeviča (ASV), un citu jauniegūtos mākslas darbus.

Kopā ar PLMC esam ļoti gandarīti par 2019. gadā paveikto:

- Atklāta Jāņa Mintika piemiņas izstāde Pasaules latviešu mākslas centrā Cēsīs;
- Sīpoliņa galerijā izrādīta Cēsu Mazā teātra viesizrāde "Antālija";
- dalība Eiropas Mūzeju naktī 2019;
- Kārļa Kanderovska vadībā rīkotas dažādas kultūras aktivitātes, iesaistot ne tikai vietējos iedzīvotājus, bet arī lielu skaitu Latvijas un ārvalstu viesu;
- Šā gada 18. jūnijā Latvijas

Valsts prezidents Egils Levits, turpinot savu iniciatīvu apmeklēt Latvijas kultūrtelpas, viesojās Pasaules latviešu mākslas centrā Cēsīs.

Līdz ar pandēmijas radīto ierobežojumu atcelšanu, PLMS aktīvi atsāk 2020. gadā plānoto pasākumu īstenošanu. Tā, piemēram, š.g. 3. jūlijā tika atklāta Rolanda Kaņepa (ASV) izstāde.

Pasaules latviešu mākslas centrs Cēsīs patiesi isā laika posmā ir kļuvis par nozīmīgu iestādi Latvijas kultūras dzīvē. Šī vieta paveic iespēju sanākt kopā un veidot atvērtu dialogu starp Latvijas un diasporas māksliniekiem un publiku. PLMC sniedz arī izglītojošas programmas Latvijas bērniem.

Jūsu ziedojumi nodrošina ne tikai mākslas kolekciju kvalitātīvu glabāšanu un izstādīšanu, bet arī nosedz darbinieku atalgojuma samaksu un ēkas uzturēšanas izmaksas.

Paldies, ka esat kopā ar mums! Mēs Jūs sirsnīgi aicinām arī turpmāk atbalstīt PLMS aktivitātes, un ceram uz turpmāku sadarbību, lai īstenotu nākotnes radošos sapņus!

Ar cieņu
VIJA ZUNTAKA BĒRZIŅA,
PLMS priekšsēde

Lūdzam sūtīt dāvinājumus PLMS kasieri:

- **Čekus:** Daina Ledins, 1857 Log Ridge Trail, Tallahassee, FL 32312 USA (Lūdzu, pievienojiet PLMS ziedojuma anketu);
- **elektroniski:** lūdzu, lietojiet QuickPay at Zelle, norādot e-pasta adresi daina.ledins@gmail.com

MĀRIS
BRANCIS

Izstāde, par kuŗu gribas parunāt, gan jau ir slēgta, lai dotu vietu citai, taču tā joprojām laiku pa laikam liek par sevi atcerēties, kaut arī skatīta turpat pirms nepilna mēneša. Tāpēc arī tapušas šis pārdomas.

Runa ir par Rolanda Kaņepa gleznu izstādi Pasaules latviešu mākslas centra galerijā Cēsīs. Mākslinieks ir ārkārtīgi savdabīga un diskutabla personība, kādas negadās bieži pat pasaules mākslas vēsturē. Domāju, ka ikvienu, kuŗš pirmo reizi sastopas ar viņa gleznām, to sižetiem, sižetu risinājumiem, tēlu sistēmu un fizisko atveidojumu, jūtas visai apmulsis. Darbos ir tik daudz redzēta, pazīstama, tajā pašā laikā redzētais uzdod tik daudz jautājumu, ka apjuc domu, iespaidu un jautājumu jūklī. Kailie ķermeņi atsauc atmiņā vai nu antīkos laikus vai, drīzāk, renesansi. Vēriģāk ielūkojoties, pamani, ka tēlu attiecības ir paslēptas, aizšifrētas, varbūt daudznozīmīgas, it kā būtu savdabīgas

durvis, kurus atslēgšanai vajag īpašas atslēgas.

Ātri vien nojaušams, ka sižeti nereti ņemti no Bībeles vai Senās Grieķijas vai Romas leģendām. Taču arī tad nekļūst vieglāk – atmiņā pazibējušais stāsts reti sakrīt ar mums zināmo risinājumu vai tulkojumu. Gleznas stāstījums ierosina minēt, vērtēt domu dzīparus, kas rod jaunus sižeta skaidrojuma variantus, taču reti kad, kā pats pārliecinies, sakrīt ar autora iecerī un domu gaitu.

Istenībā Rolands Kaņeps pieļauj daudz variantu, un tieši tāpēc mākslinieka gleznas ir īpašas. Protams, gribas atminēt mīklu, bet vai tas vienmēr ir vajadzīgs? Varbūt lai paliek noslēpumā pareizā atbilde?

Noslēpumu centies atrast dzejnieks un Vašingtonas universitātes doktorants Kārlis Vērdiņš izstādes "Tēlu karuselis" katalogā, ko izdevis PLMC. (Starp citu, tekstā ir kļūdas, ko kataloga teksta autors patapinājis no Jāņa Krēslīņa, seniora, kļūdām 1986.

Laika Mākslas kalendārs "Četri gadalaiki Rīgas dārzos"

Dāvājiet saviem bērniem, mazbērniem un cittautu draugiem!

ČETRI GADALAIKI RĪGAS DĀRZOS

Kalendāra izdošanu atbalsta **AIA**

Kalendārus var iegādāties par **USD 22,-** plūs pasta izdevumi, rakstot čeku Latvian Newspaper *Laiks* 50 Sternberger Ave, unit 5 Long Branch, NJ 07740

2021. gada kalendārs: gab. US \$22.00.....

Piesūtīšana: **ASV** – par pirmo US \$3.00
Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus **ASV** – par katru US \$3.50 (NB! Maksa ASV dolaros), tai skaitā pasta izdevumi

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

Noslēpumu izstāde

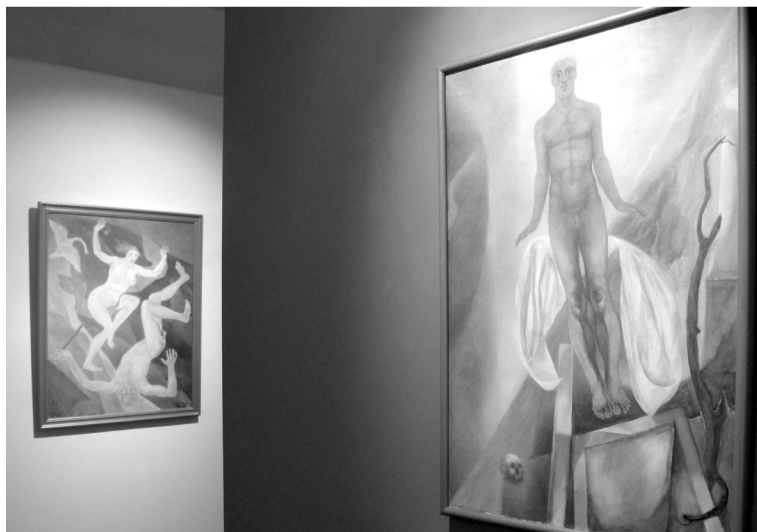
gada žurnāla *Latvju Māksla* 12. numurā. Rolands Kaņeps mācīties profesora Jāņa Roberta Tillberga studijā, kā kopš 20.gs. 90. gadu otrās puses pieņemts rak-

tikai studēja LU arhitektūras fakultātē, bet nepabeidza to; tēva studijā viņš mācīja perspektīvu.) Tā apcerējuma autors uzsver mākslinieka homoseksualitāti: "Kaņepa

jām, it kā meklējot kādas citas pasaules pienākšanu, kur varēs justies vairāk iedēriģi".

Manuprāt, skaidrot visu šādi diez vai ir pareizi vai pat būtiski. Rolands Kaņeps dod mums ierosu pārdomām par notiekošo tagad un vēsturē. Secinājumi jāizdara katram pašam. Mākslinieks nav cilvēku nīdējs, viņš tikai redz dziļāk par lielāko daļu no mums. Cilvēku sabiedrībā patiesi nav daudz glaimojoša, brīžiem tas ir pat apkaunojoši, ko dažkārt cilvēks dara, taču būtiskais ir citur, ir ārā. Mūsos.

Vienā no viesošānās reizēm Ņujorkā Vija Zuntaka-Bērziņa mani aizveda uz Jonkeru baznīcu, kur nesen bija atvests Rolanda Kaņepa arhīvs. Materiāls bija ļoti apjomīgs un iespaidīgs. Toreiz priecājos, ka arhīvs nav izsviests, bet gaida jauno saimnieku. Tagad tas ir atrasts un ieguvus istās mājās un saimniekus – PLMC Cēsīs, kas sarīkojis pirmo Rolanda Kaņepa izstādi Latvijā un izdevis arī katalogu.

Skats no izstādes

stīt šī mākslinieka vārdu un uzvārdu latviešu mākslas vēsturē; profesora dēls Romans Tillbergs vēl nevarēja būt arhitekts, viņš

gleznas paveģ logu uz citu, brīžiem baisu, tomēr jautru pasauli, kas mulsi planē virs vēstures drupām un ikdienas dekorāci-

INGUNA
DAUKSTE-
SILASPROĢE

Pamazām tuvojas rudens. Saule reizēm vēl it kā grib sildīt, sasildīt, tomēr tās siltumam jau dzestruma nokrāsa. Drīz iekrāsosies koku lapas. Rudens bērns ir dzejniece Rita Gāle, kuŗa 30. septembrī Ņudžersijā, Livingstonā svīnēs 95. dzimšanas dienu.

Bērnības gadi un nepabeigtas ģimnazijas gaitas vai aizsāktas studijas – tas iezīmīgs dzejnieces Ritas Gāles paaudzei. Tomēr, spītējot visiem vēstures likločiem, 20. gadsimta 20. gados dzimušajai paaudzei ir nozīmīga loma latviešu trimdas kultūrā un Latvijas kultūrtelpā kopumā.

Dzejniece Rita Gāle dzimusi 1925. gada 30. septembrī Rīgā, tomēr par savām mājām sauc Džūkstes "Tomiņus", kuŗus atstāja 1944. gada atvasarā, bet no jauna ieraudzīja vien 1989. gadā, smeldzīgi apjaušot, ka tās vairs nav viņas mājas. Tieši tāpat, kā vairs nebija arī Džūkstes pamatskolas ēkas, nebija Džūkstes baznīcas. Daudz kas bija mainījies, daudz ko bija mainījusi šķirtība, atšķirtības sajūta. Kopš 1990. gada Rita Gāle centās atgriezties, viesoties, tikties.

Dzejnieces Latvijas laika pūrā ir mācības Džūkstes pamatskolā, Jelgavas ģimnazijā un Jelgavas Skolotāju institūtā. Tieši Jelgavas laiks rosināja literārai jaunradei. "Man jau bērnībā ļoti patika skaitīt dzejoļus, un skolas sarīkojumos man lika to darīt. Tad pienāca brīdis, kad es sāku domāt, kāpēc es nevaru savu dzeju lasīt. Pirmie dzejoļi radušies pusdziedāti, pusrakstīti, ganos ejot," teic dzejniece. Tolaik Jelgavā – ģimnazijā un Skolotāju institūtā – bija ļoti literāra vide, savs skolas literārais žurnāls, literārie saieti, tur mācījās arī Gunars Saliņš Indra Gubiņa, direktors bija skolotājs un vēlāk arī rakstnieks Ernests Aistars. Pirmie dzejoļi tapa ar Ritas Rasas vārdu, dzejolis "Lilija raud" publicēts laikrakstā *Zemgales Balss* 1942. gada 17. septembrī. Jelgavā Rita Gāle mācās arī glezniecību Kārļa Baltgaila studijā kopā ar gleznotāju Viestartu Aistaru.

Tomēr 1944. gada atvasarā Rita Gāle ar māti un brāli Viesturu devās bēgļu gaitās. Tēvs palika – kuŗa laikā bija nepieciešamas viņa veterinārārsta zināšanas. Tēvu dzejniece vairs nekad nesastapa – palika smeldze, sāpes, ilgas, kas ierakstītas tēvam vēltītās dzejas rindās. Arī šī likteņa zīme un sāpe – izšķirtas ģimenes, zaudētas mājas, zuduši sapņi un draugi tik skaudri iezīmē Otrā pasaules kuŗa izskaņā Latvijas un latviešu dzīvesstāstos.

Bēgļu ceļi Ritu Gāli ar māti un brāli aizveda Vācijā. Amerikāņu pārvaldes zonas no metnē viņa pabeidza Eslingenas Latviešu ģimnaziju,

atkal atgriezās pie literārās jaunrades. Tikai tagad dzejas noskaņā līdzās jaunas meitenes sapņaini romantiskai ilgošanās stīgai ienāca skaudra realitātes apjaušana un zaudējuma sāpes.

plūdīt, bija jāatrod materiāls līdzsvarojums. Tā bija visiem. Rita Gāle mācās Industriālās mākslas skolā Ņudžersijā, par maizes darbu kļūst tehnisks darbs uzņēmumā, kur izgatavo ceļazīmes autoceļiem.

Anša Uibo foto no kādas ziedošanas vasaras Ņudžersijā

ALBUMĀ

*Mēs dzīvojam un mīlējam,
un dzīvojam, un zīlējam,
un tad mēs atkal mīlējam
un dzīvojam, un zīlējam,
līdz mūžs ir izzīlēts,
bet izmīlēts vēl ne!*

No dzejoļu krājuma "Pirms Saulgriežiem", 2005

Pēc septiņiem Vācijā nodzīvotiem gadiem tālākais ceļš 1951. gadā veda pāri okeānam uz Ameriku; vispirms uz Rietumkrastu. "Sākumā ļoti grūti klājās. Profesori strādāja par sētniekiem brīva dzīvokļa dēļ. Es strādāju fabrikā. Māte tīrīja svešas mājas. Brālis vēl mācījās skolā. Taču, kuŗš vien gribēja strādāt, tas ātri iekārtojās." Bet tad Rita Gāle saņēma vēstuli no dzejnieka Gunāra Saliņa: "Nu ko tu tur nīksti? Brauc pie cilvēkiem!"

Un Rita Gāle pārceļas uz dzīvi Ņujorkā, kļūst par rosīgu līdzdalībnieci "Elles ķēķā" literārajās vakarēšanās, dokumentējot literārās rosmes un spilgtās personības: ierakstot, ieskaņojot, filmējot. Rita Gāle daudz daudz filmējusi un arhivējusi trimdas latvisko literāro dzīvi, tā saglabājot nākamībai neizmērojami vērtības liecības.

Tomēr, dzīvojot svešumā, līdzās vēlmei sevi radoši pie-

tores atlasē apkopota un izdota vairākos dzejas krājumos – "Kas lietu sauks" (1965), "Atkala" (1977), "Atšķirtā" (1990), dzejas izlase "Gaŗa rinda sudraba naglu" (1995) un "Pirms Saulgriežiem" (2005), šoruden, sagaidot dzejnieces Ritas Gāles 95. dzimšanas dienu, izdevniecībā "Pētergailis" iznāks sava veida raksti ar nosaukumu "Saule pusdienā. Ritas Gāles dzeja un dzīve", kuŗā apkopots viss literārais devums, gan arī atsevišķu stāstu veido intervijas, raksti, recenzijas par dzejas krājumiem, arī fragmenti no Ritas Gāles dienasgrāmatas.

Ritas Gāles personība, sajūtas, domas un pārdomas, smeldze, sapņi un cerības, arī zaudējumi atklājas viņas dzejas rindās. Dzejas krājums "Kas lietu sauks" pilns vasaras un rudens noskaņas, dabas ritu klātbūtnes cilvēka dzīves gājumā un izjūtās, tajā asa smeldze par zudušo, ilgaš pēc Trijezeres, pēc mājām – "gaismai austot, reiz pamodos mājās", "mājas meklējot jā-maldās", "pāriešu mājās, nevienam nezinoš". Dzejoļu krājumā ienāk atmiņu Jelgava, kur zied liepas, ieskanas laikmetīgi motīvi. Tomēr šajā dzīvē patvērumu var sniegt mīlestība, kad "rits sākas ar iedomu iedegšanos", un modušās acis izaug varavīkšņu dārzs, ir mīlestības lapu laiks; mīlestība un otrs cilvēks kļūst par patvērumu, mīlestība reibina, skumdina, apbuŗ. Un liriskā varone ir kā briesmoša zeme, ir dienvīdus (arī dzīves pilnbrieds).

Krājumā "Atkala" dzejniece Rita Gāle turpina aizsāktās tēmas – cilvēks dabā un dabas noskaņas cilvēka sajūtās un pasaulē; mīlestības tēma; cilvēks vēstures notikumos ar savu atcerēšanos, "atgriešanos", eksistenciāli un vitāli svarīgi esības jautājumi, vērtības, tomēr šis krājums jau daudz asāk iezīmē arī šķirtības tēmu: dalīta vai sadalīta dzīve, svešums aizvien sāpīgāk atgādina par Latviju. Kā jauna tēma ienāk cilvēka dzīves un dzīvības trauslums (aizgājējiem vēltīti dzejoļi). Dzejā jaušams nemiers, nesamierināšanās, redzīgais redz to, kas bijis, un to, kas būs. Taču pēc vasaras ziedēšanas nāk arī ziema, atkala, pali. Un svešumā grūti mīlēt to, ko neredzi, "kas var iedot vārdu, / kad gaisusi / vecvecmāmiņas šupļa dziesma?". Kritiķis Jānis Andrups šajā dzejas krājumā saskatīja pārmaiņas dzejas izteiksmē – tā "nes tautasdziesmu zīmogu. [...] bieži ir piekopta tautasdziesmu stila metode – un kas vēl svarīgāk – ir atveidota tautasdziesmu pasaules noskaņa. Tādā kārtā Rita Gāle piedrojas tiem latviešu dzejniekiem, kas pārspējuši vēstures radīto lūzumu starp tautasdziesmām un jaunlaiku

dzeju un panākuši to, nevis atdarinot tautasdziesmu stilu, bet atveidot to garu." Dzejas krājums "Atšķirtā" iesākas ar lūgšanu, vēl smeldzīgāk izteiktu atšķirtības sajūtu: "tu, kas mūs esi kaisījis / kā graudus sējā, / neļauj mums iznīkt / ziemas salā un vējos". Ienāk Latvijas sajūtas, daudz vairāk smeldzīgu pārdomu par likteņiem – tuviem un tāliem, par brīvību un nebrīvi, par dzīvību un nāvi; notiek atgriešanās pie Lielupes, Jelgavā, kur domās var iet pa šķērsielu, kuras vairs nav; iezīmējas Džūkstes cikls.

2005. gadā Latvijā izdots krājums "Pirms Saulgriežiem" aptver tādu kā Ritas Gāles dzejas kvintesenci – tajā gan agrākos krājumos publicēti dzejoļi, gan pirmpublicējumi, kuŗos jo izteikti ieaudušās laikmeta zīmes, gan arī gaišas un cerību pilnas brīnumu gaidas, Ziemassvētku gaidas. Ar cerību, ar ticību, ar gaišumu.

Katrs jauns dzejas krājums ienesa kādus jaunus akordus, tomēr kā tāds caurviju motīvs izvijas Latvijas daba un ilgas pēc Latvijas. Dzejas nokrāsu sniedz mīlas lirika ar tādu romantisku aizsapņošanu, kuŗā arī šaubas, kautrība, nepiepildītu cerību smeldze, reizēm vientulība un nemiers. Taču gadu gaitā līdzās šim vasaras pilnbrieda skanējumam ienāk arī rudenīgas noskaņas, īpašu skanējumu iegūst Ziemassvētku laiks ar virkni skaistu ziemas gleznu, svētku sajūtu, svētku gaitu mirkliem. Kopumā par Ritas Gāles dzeju var teikt – dziļi latviska; to caurvij tēvzemes mīlestība, ieskanas sabiedriski politiski motīvi, laika un laikmeta zīmes. Dzejniecei rūp ne tikai pagātne, kad viņa atskatās, viņai rūp arī nākotne – Latvijas, latviešu valodas, dzimtās puses, dzimtās puses – Džūkstes baznīcas, kuŗa mazpamazām atkal tiek celta.

"Man ir tikai tīras iedvesmas dzejoļi. Tie rodas neapzināti, pēkšņi, paši no sevis," teic dzejniece. Pirmoreiz Latvijā dzejniece atgriezās 1977. gadā, no tās ciemošanās reizes līdz paņēma sauju Latvijas zemes. Biežāk atgriešanās aizsākās 20. gs. 90. gados un turpinājās. Kādā sarunā dzejniece atzina: "Dažreiz informāciju no Latvijas saņemu tik bagātīgi, ka sāku šaubīties, kur es īsti dzīvoju. Varbūt Ņudžersijā tikai pārgulu un apleju rožu un tomātu dobes, bet īstenībā esmu Latvijā?"

Ritas Gāles mājās Ņudžersijā ik dienas skan Latvijas Radio. Mērot ceļu uz Latviju, kļuvis daudz grūtāk, šogad arī daudz problemātiskāk, tomēr saikne ir un paliek. To jūtam gan mēs, sveicinot dzejnieci dzimšanas dienā ar spēka un stipruma vārdiem, gan ļoti ceru, ka sajūt arī viņa pati. Un tas lauŗ "atšķirtās" sienu. Un tuvina. Daudz daudz laimes!

BRIGITA ZUTERE

Latvijas Universitātei 101

Aicinām ziedot izcilības stipendijai „Ceļamaize”

Sagaidot Latvijas Universitātes (LU) 101. gadskārtu, LU fonds uzsācis kampaņu, kurā draugus visā pasaulē aicina investēt Latvijas nākotnē un augstākajā izglītībā – ziedot izcilības stipendijai „Ceļamaize”. Atbalsta mērķis ir sniegt iespēju kādam mērķtiecīgam jauniešim ne tikai sekmiņi uzsākt pamatstudijas, bet arī nonākt līdz bakalaura gradam. Atbalstiet mūs jau tagad!

“Ceļamaize” – labākais, ko paņemt līdzī studiju pirmajā gadā!

Pirmais studiju gads Latvijas Universitātē ir svarīgs stūrākmens gan tālākajām studijām, gan nākotnes iespējām un izvēlēm kā personīgajā, tā akadēmiskajā un profesionālajā dzīvē. Tādēļ LU absolventi un viņu priekšteči, sadarbības partneri un draugi gan tuvu, gan tālu aicināti sniegt ieguldījumu topošā speciālista izaugsmē, ziedojot LU fonda ziedojumu portālā ziedot.lu.lv vai, izrakstot čeku „Friends of the University of Latvia” fondam. Konkursa kārtībā ar LU fonda administratīvu atbalstu stipendiju iegūs labākais no 119 pretendentiem – LU pamatstudiju 1. kursa studenti 2020./2021. akadēmiskajā gadā.

“Stipendija pārvērs studenta dzīvi pilnībā – tā ne tikai sniedz finansiālo atbalstu, kas ļauj visu savu laiku veltīt studijām, bet arī

ļauj justies novērtētam par saviem akadēmiskajiem sasniegumiem. Un varbūt pat svarīgāk – tā sniedz motivāciju, jo visu laiku gribas justies šīs stipendijas cienīgam un tādēļ tiekties uz labākām atzīmēm,” komentē **Tomass Stepinš**, stipendijas „Ceļamaize” ieguvējs 2019./2020. akadēmiskajā gadā.

Lai gan sākotnēji stipendija „Ceļamaize” atpazīstama kā izcilības zīme tikai LU pirmā gada studentiem, no šī gada uzsākta īpaša programma, lai atbalstītu spējīgākos studentus visu pamatstudiju laiku. „Latvijas Universitātes fonds aizsāka stipendijas „Ceļamaize” piešķiršanu 2006. gadā, pateicoties mūsu tautiešu iniciatīvai Amerikas Savienotajās Valstīs. Stipendijas mērķis ir palīdzēt uzsākt studijas Latvijas Universitātē, tās piešķirot tieši pirmā kursa studentiem. Šobrīd „Ceļamaizes” stipendijām ziedot turpina mūsu tautieši **Anna Justīne Čakste-Rollins, Vaira Inta Pelēkis-Kristofere, Andrejs Jurgens, Aina Galēja-Dravniece** un vietējais uzņēmums „Arčers”. Pateicoties šiem mecenātiem, centīgākie un mērķtiecīgākie Latvijas Universitātes studenti var droši uzsākt studijas un pilnvērtīgi veltīt laiku mācībām,” komentē LU fonda valdes locekle, izpildītore **Laila Kundziņa**.

Zināšanas neatņems! Aug-

stākā izglītība ir vērtība

Vienas LU fonda pārraudzītās stipendijas „Ceļamaize” apmērs ir 2 200 EUR/akad. gadā. Kampaņas mērķis ir savākt 6 600 EUR, lai sniegtu atbalstu kādam perspektīvam jauniešim visu bakalaura studiju laiku, proti, trīs gadus pēc kārtas. Sniedziet ieguldījumu Latvijas nākotnē jau tagad!

“Piederības sajūta, vēlme līdzdarboties un atbalstīt savējos – tā ir labākā absolventu dāvana savai *alma mater*. Jau divdesmit gadus esmu iepazinies ar pretendentu pieteikumiem un varu apliecināt, ka jaunieši kļūst varoši, uzņēmīgāki un viņu mērķi dižāki. Taču nomainīgi vēlmju saraksta vadmotīvs ir “labāka Latvija”. Palīdzēsīm viņiem!” uzsvēra LU fonda valdes priekšsēdētājs **prof. Ivars Lācis**.

Par stipendiju “Ceļamaize”

Stipendiju programma „Ceļamaize” ir radīta 2006. gadā pēc Latvijas Universitātes fonda iniciatīvas. Gadu gaitā stipendijas izveidei ziedojuši gan diasporas latvieši no visas pasaules, gan LU absolventi, gan vietējie uzņēmumi. Ik gadu izcilības stipendiju „Ceļamaize” iegūst talantīgi, mērķtiecīgi un centīgi LU pamatstudiju 1. kursa studenti, kuri vidējo vispārējo izglītību ieguvuši ar teicamām sekmēm mācībās, guvuši atzinīgus sasniegumus, kā

arī darbojušies ārpuskolas aktivitātēs.

Par Latvijas Universitātes fondu

Jau kopš 2004. gada Latvijas Universitātes fonds nodrošina iespēju mecenātiem un sadarbības partneriem atbalstīt gan

LU, gan citas vadošās Latvijas augstskolas, tā investējot Latvijas nākotnē. LU fonda prioritātes ir atbalstīt izcilākos studentus un pētniekus, veicināt modernas mācību vides izveidi, kā arī universitātes ēku būvi un rekonstrukciju.

LATVIJAS UNIVERSITĀTES GADSIMTAM VELTĪTS

TESTAMENTĀRO NOVĒLĒJUMU FONDS

Turpināsīm godināt savus senčus un viņu *alma mater*, novēlot Latvijas Universitātei kaut nelielu daļu sava testamenta.

Valdes priekšsēdis Mārtiņš Andersons

+1 415.617.9959 | tikunta@yahoo.com | www.friendslu.com

Bank name: JPMorgan Chase Bank, N.A.

Account title: Friends of the University of Latvia

Account number: 118730060

Routing number: 322271627

SWIFT: CHASUS33

Čeki izrakstāmi uz “Friends of the University of Latvia”.

Sūtīt:

Mr. Peter A. Ragauss

2120 Troon Road, Houston, Texas 77019, USA

Fondam ir (501)(c)(3) charity status kopš 2012. gada.

MAIJA STUMBRIS,
INDRA HALVORSONE

Warrens, Viskonsinas pavalstī. Rudzu mēneša (augusta) beigās Dievsētas ļaudis sasauca svinēt Apjumības*, bagātā rudens ražas svētkus. Arī šogad bij jāizvada vasara, jāsaņem rudens, bet ar mazu mūsdienīgu pavērsienu...

Bet vispirms neliels paskaidrojums lasītājiem par to, kas tad ir Dievsēta. Dievsēta ir īpašums Viskonsinas laukos, kur Ziemeļamerikas dievtuři un viņu domubiedri, kuŗus interesē latviskā dzīvesziņa un tradīcijas, pulcējas, lai svinētu latviešu gadskārtas un godus.

Dievturību dibināja 1920. gados Latvijā. Pa Otrā pasaules kara laiku nedaudz dievturū nonāca Rietumu zemēs kā bēgļi. Ar laiku viņi dibināja Latvju dievturū sadraudzi un nelielas dievturū draudzes ASV, Kanadā, Vācijā un Austrālijā. Rotkalis Grencionu Kārlis ar savu ģimeni Latvju dievturū sadraudzei ziedoja zemi netālu no Tomas pilsētiņas dienvidrietumu Viskonsinā, kur 70. gadu pašās beigās tika uzbūvētas vairākas ēkas – Skandava, kas kalpo par Dievsētas galveno satikšanās telpu, kā arī saimes ēku ar virtuvi un naktsmājām apmēram 25 cilvēkiem.

Šogad, gatavojoties rudens gadskārtu svētkiem, Ilze Bērziņa *Galbreath* aicināja: “Pandēmijas netraucēta, zemeslode griežas ap sauli un tuvina mūs rudenim. Tas nozīmē, ka strauji tuvojas Apjumību svinēšana. Šogad šo seno gadskārtu atzīmēsīm modernā veidā, lietojot Zoom plat-

formu. Godāsim Jumi katrs savā mājā un tomēr kopā. Svinēsīm Apjumības svētdien, rudzu (augusta) mēneša 30. dienā, plkst 10:00 no rīta.

- Daudzināsim Jumi ar dziesmām un maizes klaipu.
- Veidosim virtuālo izstādi, parādot savus paveiktos darbus.
- Pricēsīsimies cits citu atkal

Top Apjumības mielasts

redzēt, pārrunāt, kā ir gājis šini netikšanās laikā, un stiprināsim turpmākajām dienām.”

Un tiešām – noteiktā laikā dalībniekus sagaida dziesma “Rudentiņis bagāts vīrs, daudz tu mums dāvināji...” Uzrodas arī varens, svaigi cepts Jumja maizes klaips.

Bariņš tautiešu mērojuši ceļu uz Dievsētu no Mineapoles, lai kopīgi saņemtu Jumi un pīda-

litos talkā – turpinātu remonta darbus saimes ēkā. Bet lielākā daļa dalībnieku pieslēdzās virtuāli: No Vašingtonas D.C. apkaimes, no Albanijas, NY, *Dubuque*, IA, Čikāgas, *Stevens Point*, WI, no Misisipi upes IL puses un no Mineapoles. Pa vienam, pa ģimenēm, bērni, pieaugušie, bet visi atkal redzēšanās priekā,

kārtībā, kā uzziedējušas, tā iemūžinātas uz audekla. Gaidot labvēlīgākus vides apstākļus, kāds spodrina un pielabo “Coachman” motormājiņu. Zoom paver logu uz talantu bagātību. Tur veiksmīgi akvareļi, tur eļļas gleznojumi. Un pārsteidz mākslas darbs, precīzs rokdarbs, grāmata ar samta apvilktu finiera vāku. Veiksmīga tekstilmāksliniece izrāda jaunatklātu materiālu, kurā veido daļas, lietderīgas kažokādas mufes, cepures.

Ieguvuši jaunas zināšanas 3X3 nometnes mākslas ievirzē, “Vīns, kafija, tēja...”, vairāki dalībnieki spēja augsti novērtēt maigu krāsu veidojumu, lietojot kā krāsu materiālu kafiju, vīnu un turmeriku.

Jažā daba pati ienākusi izstādē ar milzu apiņu gubu, ar pilādžu ogām, pirmo dzelteno puķi. Zoom lēca ievērtēt Merilendas ģimenes dārzā, kuŗā valda putni, vāveres un zaķi, kas pārtiek no ogām, augļiem, saknēm.

Bērniem arī ir ko izrādīt: ar plašu tvērienu būvēts kuģis, pērliņu pasaule, rota, kollāžas kompozīcija, izšuvumi, keramika. Šai rudzu druva, šim dzīves pūram, nav ne gala, ne malas.

Dievsētas saime saka lielu paldies Latvijas Ārlietu ministrijai par piešķirto finansiālo atbalstu šo svētku rīkošanai un Latvijas Republikas vēstniecības ASV darbiniekiem par pretimnākšanu un palīdzību projekta lietvedībā. Piemāras draudzes rīkotie svētki ir atvērti visiem interesen-

tiem, kuri vēlas kopt latviskas tradīcijas, neatkarīgi no viņu reliģiskās piederības, tautības, vecuma, latviešu valodas prasmes. Sarīkojumos regulāri piedalās vairāku ģimeņu trīs paaudzes.

Aicinām visus, kam interesē latviešu tradīcijas, apciemot Dievsētu! Kopā mācīsimies par, saglabāsim un dosim tālāk mūsu bagāto mantojumu. Sekojiet ziņām par gaidāmiem svētkiem Dievsētas FB lapā <https://www.facebook.com/dievseta>. Lai pieteiktos uz kādu no Dievsētas pasākumiem, lūdzu rakstiet uz dievseta@gmail.com.

*APJUMĪBAS / MIĶEĻI

Apjumības ir vispārējs rudens svinamais laiks, kuŗa ietvaros iekrīt tieši rudens saulstāvji Miķeļi (ap silu/septembra mēneša 21. dienu). Apjumību svinēšana ir īpaši kupla un jautra, jo gaŗais vasaras darba posms un labības pļaušana ir beigušies. Apjumībās daudzina Jumi (divas vārpas viena stiebra galā), kas simbolizē ražu un auglību. Pļaujot labību, pēdējo labības stūrīti atstāj nenoplautu, un tajā „noķer” Jumi un pārnes mājās, t.i. no pēdējās labības nopin vainagu vai sasienu pušķi, ko novieto klēti līdz pavasarim vai nākamajai pļaujai. Mielasts šajā gada laikā ir bagātīgs, ar gaļu, kāpostiem, plāceņiem un svaigi darītu alu, un godā ceļ īpašu maizes klaipu veltītu Jumim. Jautrība ir liela, jo saimnieks un saimniece svin ražas novākšanu kopā ar visiem talciniekiem.

RITA ROTKALE

Jānis Zilgalvis, *Laiks ceļot, apgāds „Laika grāmata”, 2020, 479 lpp.*

Tik rosinošs nosaukums dots arhitekta Jāņa Zilgalvja nu jau trešajai grāmatai par Latvijas sakoptākajām pilīm, muižām, parkiem un pastorātiem. Pirmā pie lasītājiem nonāca 2014. gadā, 2017. gadā iznāca tāda paša nosaukuma grāmatas otrā daļa. Taču neremdināmais vērtīgo arhitektūras pieminekļu pētnieks un sargs atklājis atkal jaunas atdzimušas un sakoptas vietas Latvijā, kas kļuvušas pieejamas plašai publikai. Visas trīs grāmatas izdotas apgādā *Laika grāmata*.

Ievadā autors atzīst, ka daži nozīmīgi arhitektūras pieminekļi likušies nolemti bojāejai, tomēr pēdējos gados ir atradusies darbīgi cilvēki, kuriem nav trūcis uzņēmības, lai ķertos pie kādas vietas sakopšanas un atjaunošanas. Tomēr vēl joprojām netrūkst vietu, kur iet bojā svarīga mūsu kultūras mantojuma daļa. Gribētos, lai šis izdevums ne tikai rosinātu interesi apmeklēt aprakstītās vietas, bet kādam lasītājam kļūtu arī par iedrošinājumu un rosinājumu sakopt kaut vai tikai savu tuvāko apkārtni.

Izdevums piecē ar skaidru uzbūvi, proti, visi aprakstītie objekti tajā sakārtoti alfabētiski pēc to nosaukumiem, tekstu

papildina bagātīgs ilustratīvais materiāls: seni, kā arī pavisam jauni paša autora fotoattēli, muižu zemju plāni, zīmējumu un gleznu reprodukcijas. Kā visai šai serijai, arī jaunākajam izdevumam iekārtojumu veidojusi māksliniece Daiga Brinkmane, kuŗas veikums kā allaž izceļas ar pārskatāmību un eleganci. Kā būtiska pievienotā vērtība atzīmējams grāmatas beigās sniegtais tulkojums angļu un vācu valodās.

Tāpat kā abas iepriekšējās grāmatas daļas, arī šī domāta plašam lasītāju lokam. Kādu visvairāk ieinteresēs eruditā grāmatas autora izpētītā attiecīgās muižas vai pils tapšanas vēsture, cits meklēs laikmeta notikumu fona atklāsmi vai ko vairāk par arhitektūras stiliem, dažam vēlmi apskatīt minētās vietas savām acīm mudinās kaut vai tikai vilinošās fotoilustrācijas. Mani īpaši uzrunāja autora siltā attieksme pret tiem, kas uzņēmušies ķerties pie grūtību pilnā mūsu kultūras mantojuma atjaunošanas darba. Viņš šiem censoņiem neuzstāda maksimālās prasības izdarīt visu uzreiz un vispilnīgākajā veidā. Uzteikts tiek katrs sākums, katrs vissīkākais uzlabojums, tā iedrošinot dar-

bus turpināt.

Lai rosinātu vēlmi izlasīt šo patiešām vērtīgo grāmatu, mazliet sīkāk pakavēšos pie apceres par vienu no kopumā trīsdesmit astoņiem kultūras pieminekļiem – Abgunstes muižu. Izvēlējos to nevis tāpēc, ka tā grāmatā skatīta pati pirmā, bet gan tāpēc, ka līdz šim par to neko nezināju un ka tieši šo vietu autors ievadā min kā tādu, kas likusies lemta iznīcībai. Lai nonāktu līdz muižas atdzimšanai šodien, mazliet jāieskatās tās vēsturē. Sākot ar tālo 1605. gadu līdz pat 1804. gadam muižas īpašnieki bijuši vairāku paaudžu fon Butlaru dzimtas pārstāvji. Tad dažādu ar mantošanu saistītu kolīziju rezultātā Abgunsti pārdod Elejas grāfam Kristofam Johanam Fridriham fon Mēdemam. Viņa dēli savukārt 1841. gadā to iekārtāja Kārlim fon Liphartam. 1905. gada revolūcijas nemieros muižas kungu māja tika nodedzināta. Un tikai 1908. gadā uz vecajiem pamatiem top jauns nams tādā veidolā, kādā to pazīstam šodien. Ēkas projektu izstrādāja arhitekts Leo Reinīts, tajā saskatāmas gan 18. gadsimta klasicisma, gan 19. gadsimta stilu novirzienu iezīmes. Dzīvot atjaunotajā muižā tās tā brīža īpašniekam grāfam fon der Pālenam bija lemts pavisam neilgi, jo Latvijas agrārreformas laikā Abgunste tika atsavināta, kungu mājas inventārs izlaupīts un izvazāts. Ēkas atjaunošana tika pabeigta 1931. gadā, un līdz pat 1971. gadam tajā darbojās pamatskola. Pēc skolas slēgšanas muižas skaisto kungu māju neviens par saglabājumu kultūras vērtību neuzskatīja. Ar starpsienām to sadalīja mazos

dzīvokļi, vieta atradās arī veikaliņam. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas muiža nonāca privātpašumā, bet tieši kungu māja vispār netika izmantota.

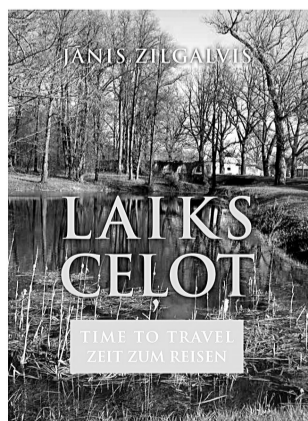
Nav grūti iztēloties, kādā stāvoklī muiža bija nonākusi, kad 2016. gadā to izsolē nopirka un tajā sāka saimniekot jauna ģimene – Asnāte un Jānis Avotnieki. Grāmatas autors ar patiesu cieņu runā par jauno saimnieku stratēģisko domāšanu – nevis uz ātru roku nogludināt visu vēsturisko, bet, lēnām slāni pa slānim attīrot kāpnes, logus, grīdas, pēc iespējas saglabājot autentiskumu, lietojot atbilstošus materiālus, dabīgus krāsu pigmentus, veidot vidi mūsdienīgam izmantojumam. Tagad kungu mājā pieejami četri apartamenti ar visām ērtībām, 15 istabas un plaša bēniņu telpa, kur atrodas izstāžu zāle. Savukārt cokolstāvā izveidotas amatniecības darbnīcas – piecas patstāvīgas rezidenču vietas keramiķiem, kokamatniekiem un tekstilmāksliniekiem. Aprīnas vērtā ir Avotnieku ģimenes uzņēmība paralēli citiem darbiem ķerties arī pie muižas klēts atjaunošanas.

Pagājušā gada nogalē galvenie būvdarbi bija pabeigti. Pirmajā stāvā atrodas liela svinīgo sarīkojumu zāle ar trīs saimniecības telpām, otrā stāva abos galos iekārtotas atpūtas telpas. Muižas apbūve papildināta arī ar jauniem objektiem, no kuriem viens ir ceplis. Ar Latvijas Lauku atbalsta dienesta un Jelgavas novada pašvaldības finansiālu palīdzību uzbūvēts Baltijas valstīs lielākais ar malku kurināmais ceplis. Tas būvēts attālākā pagalma stūrī,

lai netraucētu kungu mājas vizuālo uztveri. Šeit notikuši jau vairāki starptautiski keramikas simpoziji, savukārt tajos darinātie darbi pēc apdedzināšanas jaunajā ceplī papildinājuši muižas interjerus un ārtelpu.

Nākotnē iecerēts turpināt pagalma un tā apkārtnes labiekārtošanu. Par to visu pilnīgāk iespējams izlasīt grāmatā. Tomēr nespēju liegt sev iespēju nocītēt autora Jāņa Zilgalvja izteikumu par atjaunotajā muižā redzamo, kuŗā viņš pats atklājas vairāk nekā tikai perfekts zinātnieks: "Liela nozīme kungu mājas interjera un sadzīvīgo pasākumu noskaņas radīšanā ir gados jaunu cilvēku skatījumam uz senām lietām un vēsturisko vidi. Neskaitāmas sveču un krāšņu ziedu kompozīcijas, kuŗu autore un veidotāja ir pati muižas īpašniece, aizņem gandrīz vai ikkatru brīvu stūrīti svētku laikā, radot romantisku, krēslainu un noslēpumainu sajūtu. Liekas, ka pēc ikdienas steigas stress ir atkāpies un dvēsele saplūst ar svētīgu mieru, kur, iemirdzoties svecei un sakļaujoties ziediem, paveŗas sapņu pasaule..."

Noslēgumā gribu izteikt kādu savu vērojumu, proti, ka trakais sērgas laiks ir daudz ko mainījis cilvēku paradumos un varbūt pat vērtību sistēmā. Savādi skan, bet daudzi no mums tikai tagad ir sev no jauna atklājuši Latviju. Kad liegta iespēja apskriet tālas, svešas zemes, izrādās, pie mums ir tik daudz ko redzēt! Arī šeit aplūkotā arhitekta Jāņa Zilgalvja grāmata „Laiks ceļot” sniedz katram no mums iespēju uz zināt ko jaunu par mūsu pašu tēvzemē un pēc tam doties to aplūkot to savām acīm.

Teksti arī angļu un vācu valodā.

Klajā nākusi Dr. Jāņa Zilgalvja "LAIKS CEĻOT" III grāmata

Informātīvi bagāta un ērti lietojama grāmata – ceļvedis par Latvijas sakoptākajām pilīm un muižām, parkiem un pastorātiem, seniem viduslaiku cietokšņiem, barona un klasicisma rezidencēm.

Cena 45,- USD

www.laikagramata.lv

Čekus rakstiet Inesei Zaķis – 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

AGNIJA LESNIČENOKA

Ģirtu Ārvaldi, līdz 1935. gadam sauktu par Ģirtu Juhanu Gērhardu Pezuki, kā jaunu, bet sevi pierādījušu mākslinieku varēja sastapt jau brīvās Latvijas pēdējos gados, bet trimdā Rietumvācijas latviešiem viņš bija kļuvis par labi pazīstamu un teicamu portretistu un ainavistu. Ārvaldi dzīve nebija saudzējusi jau no agriem bērnības gadiem, taču zaudējumus un dvēseles tukšumu mākslinieks spējis aizpildīt ar saviem talantiem un interesēm – gleznošanu, rakstīšanu un ceļošanu. Mākslinieka dokumentētais dzīves gājums, ko apkopojusi un Latvijas Valsts arhīvam nodevuši mākslinieka tuvākie cilvēki – māsasmeita Aina Vaškēvica ar mākslinieka bijušo sievu Elzu Ārvaldi *Bouvier* – ļauj ielūkoties ne tikai mākslinieka biografiskajos datos, bet arī personībā, emociju pasaulē un

dzīves ceļa ietekmējošos dziņļos.

Ārvaldis dzimis tēva igauņa Juhana Pezukes un latvietes Sofijas, dzimušas Gimšas, ģimenē Pēterburgā 1910. gada 24. septembrī. Kad Ģirtam bijuši vien nepilni trīs gadi, tēvs gāja bojā nēlaimes gadījumā kādā fabrikā, kur strādāja par meistaru un konstruktoru. Ģimenē kopā dzimuši pieci bērni, taču divi dēli miruši agrā bērnībā, bet māsa Elfrīda 18 gadu vecumā 1919. gadā mira tramvaju sadursmes laikā. Ar Ģirtu kopā palika vien vecākā māsa Olga. Sofija, palikusi viena ar diviem bērniem, pēcrevolūcijas chaosā un badā meklēja iespēju atgriezties Latvijā, kur ap 1921. gadu iepazinās ar „Jaunzemju” māju īpašnieku Embūtē – atraitni Leonu Jurševski. Abi atraitņi vienojās laulības saitēm, un Ģirts ieguva patēvu, kuŗu

visu mūžu vēstulēs saucis par „saimnieku”.

Mākslinieciskās dotības Ārvaldī tika pamanītas pamatskolas laikā, rezultātā radusies iespēja piestrādāt pie Nacionālā teātra dekoratora Artūra Cimmermaņa, un vingrināties grafikā pie Sigismunda Vidberga, taču tālāko izglītības ceļu Ārvaldis izlēma turpināt Rīgas skolotāju institūtā, kuŗu beigās 1931.gadā. Pēc tam Ārvaldis iesāka studijas Latvijas Universitātes Arhitektūras fakultātē. Pēc diviem gadiem studijas tika pārtrauktas slimības dēļ, un Ārvaldis turpināja izkopt savu mākslinieka talantu Jāņa Roberta Tillberga mākslas studijā, reizē strādādams par skolotāju Rīgas pilsētas 32. pamatskolā. Būtisks dzīves pārmaiņu gads Ārvaldim bija 1935.

(Turpināts 7.lpp.)

Mākslinieku likteņstāsti Latvijas Valsts archīva dokumentos. Gleznotājs Ģirts Ārvaldis

(Turpināts no 6. lpp.)

AGNIJA LESNIČENOKA

Ārvaldis latviskoja savu vārdu un uzvārdu, pārrakstot to par Ģirtu Ārvaldi, un sāka piedalīties Neatkarīgo mākslinieku vienības un Kultūras fonda izstādēs. Tajās varēja skatīt viņa latvisko tematiku. Šai laikā Ārvaldis apprecējās ar meiteni vārdā Elza, kas nodarbojās ar dejas mākslu. Sofijai

apvairojoši. Man liekas, viņš gribēja būt labs pret visiem, tomēr vairāk dzīvoja savā pasaulē, jo tur, laukos, jau nebija daudz sapratēju”.

1942. gadā Ārvaldis atsāka studiju gaitas – šoreiz izvēle bija par labu Latvijas Mākslas akadēmijai, mācoties Ludolfa Liberta figurālajā meistardarb-

savā bēgļu nometnē veicināja laulības šķiršanu. Elza turpināja dejojot karjeru Francijā, vēlāk apprecējās ar francūzi, iegūstot uzvārdu *Bouvier*, taču abi ar Ārvaldi saglabājuši labas attiecības un bieži sarakstījušies.

Atrodoties bēgļu nometnē, Ārvaldis atsāka aktīvi gleznot. Jau 1945. gada decembrī Blombergā pirmo reizi izrādījis savus pastēja gleznojumus un zīmējumus. Izdevies sarīkot arī divas patstāvīgās izstādes 1947.

Latvijas Mākslas akadēmijas ietekme, viņš izvēlējās nesekot ne atsevišķu skolu virzieniem, ne kāda skolotāja pēdām, jo Ārvalža uzskats bija, ka talantam jāizraujas no skolotāja iespaida un jāmeklē savs ceļš. Savā mākslinieciskajā izteiksmē Ārvaldis pieturējies pie realisma, jo nav ieredzējis modernās mākslas galējības, viņa ieskatā tās atsvešina sabiedrību no mākslas. Ārvaldim bijusi plaša tehnika un tematu

spaidu, spēku un pārdzīvojumu sniedza tēlojuma izteiksmes meistarība. Trīdās gadi māksliniekam snieguši arī ierosmi pievērsies mākslas teorijas problēmām, rakstot dažādas apceres par mākslu gan trimdas latviešu presē, gan radot grāmatu „Māksla un dzīve. Traktāts par glezniecību”, kas iznāca 1968. gadā, drīz pēc Ārvalža nāves tā paša gada 9. februārī Minsterē.

Ārvaldis paralēli gleznošanai un rakstīšanai no 1951. gada sāka strādāt par zīmēšanas, mākslas vēstures un latviešu valodas skolotāju Minsteres latviešu ģimnazijā. Visi ieņēmumi tika atvēlēti kādai jaunai kaislībai. Ārvaldis ļoti mīlēja literatūru, vēsturi, filozofiju un archeoloģiju, un viss šis kopums Ārvaldi ievēlēja pastiprinātā interesē par senajām kultūrām – viņa mērķis bija iepazīties ar senatnes kultūras šūpuļa mākslu. Pēc viņa domām, lai varētu saprast šīs dienas cilvēku, ir jāmēģina iedziļināties senatnes problēmās. Ārvaldis sāka aktīvi ceļot un rakstīt ceļojumu piezīmes par pavadīto laiku Ēģiptē, Grieķijā, Itālijā, Amsterdamā, Holandē, Anglijā, Francijā un citur laikrakstiem *Laiks* un *Latvija*. 1955. gada jūnijā, braucot no Venēcijas uz Ēģipti, Ārvaldis rakstījis – „Pasu kontrole! Tādās reizēs jūtos vienmēr kā otrās šķiras cilvēks un noziedznieks. Vācu pasēm robežsargi uzmet tikai acis un iespējš kontroles zīmogu, mūsu ceļošanas apliecības tie pēta ļoti uzmanīgi. T.s. bezdzimtenes ārzemniekam turpat uz vietas, katrā valstī iebraucot un izbraucot, jāaizpilda vēl īpaša anketa”. Uzturoties katrā jaunā zemē, Ārvaldi vienmēr interesējuši kultūrvēstures pieminekļi, mākslas darbi un iespēja gleznot plašākos mērogos. Īpaši mīļa bijusi Itālija, kur gleznoti Venēcijas skati, ostu un zvejas ainavas Dženovā. Taču, lai kur Ārvaldis būtu, starp sajūtām, pieredzi un zināšanu bagātībām bieži pavidējušas arī asociācijas un paralēles ar latvisko – sākot no archeoloģijas, mēdzot salīdzināt seno ēģiptiešu un latviešu rotas lietas, beidzot ar ceļojuma mirkļiem, kas lika atcerēties mīļas vietas: „Sēžu atkal kādas viesnīcas stikla lievenī Asunānā. Zilgani brūnas rokas noliek priekšā ingvera dzērienu ar ledu. Sārta saule apmirdz tālumā redzamās violeti rozā tuksneša kāpas, bet dziļi lejā tek Nīla. Aiz līčiem un zaļgana granīta klinšu salām iemirdzas balta, likumota bura. Tumšo palmu silueti atspīd dzeltenī mirdzošā ūdenī. Tikko saule pazūd, strauji iestājas zila tumsa un dzirdama vairs tikai varžu kurkšanās un cikādes dziesma, kas ne ar ko neatšķiras no vecā circeņa Embūtes „Jaunzemju” aizkrāsnē”.

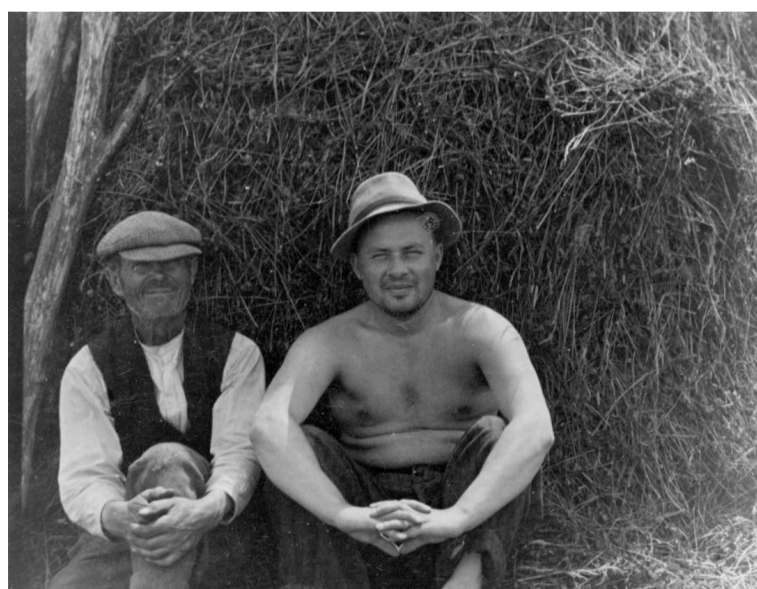
Ģirts Ārvaldis kopā ar māti Sofiju Pēterburgā, ap 1915. gadu // FOTO: Latvijas Valsts archīvs

Ģirts Ārvaldis savā darbnīcā Blombergā Vācijā, 1946-1949 // FOTO: Latvijas valsts archīvs

Elza sākotnēji nebijusi prātā, jo tā bija nākusi no bērnam un bez jebkādiem līdzekļiem. Taču, neraugoties uz to, Elzai kopā ar Sofiju bija liela loma Ārvalža mākslinieciskajā izaugsmē, jo audzētāvam Leonam vārds „gleznotājs” likās gandrīz nievājošs līdz brīdim, kad Ģirtam izdevies pārdot kādu gleznu par cenu, kāda ir pielīdzināma vidējam bullītim. Māsu Olgas meita Aina savās atmiņās par Ārvaldi rakstījusi – „viņš daudz strādāja – vēroja lauku cilvēkus visos darbos, gatavoja skices, fotografijas, visvairāk protams tika gleznotas Elza un vecmamma. Retāk pozēja saimnieks ar dēlu Kārlī no pirmās laulības, liekas tikai tāpēc, ka paklausīja savai sievai – vidzemniecei no Pēterburgas. Viņai bija sava teikšana šajās lietās. Jo māte ļoti ticēja dēla panākumiem. Viņš biežāk bija mazrunīgs, vārdos paskops, bet laipns, mīlēja humoru, dažreiz apcēla mani, pazobojā, bet nekad tas nebija

nīcā. Viens no pamudinājumiem, iespējams, bijusi ne tikai vēlme izkopt savu talantu, bet arī domu novēršana no mazās, 1941. gadā dzimušās, meitiņas Mārītes nāves 1942. gada pavasarī. Taču studijas nācās pārtraukt jau 1944. gadā kara apstākļu dēļ, lemjot par labu izceļošanai uz Vāciju, Ārvaldis „Jaunzemjos” ieracis zemē lielu kasti ar vērtīgām grāmatām, varbūt arī bija kāds audekls – viss gāja bojā. „Jaunzemju” mājām pāri gājusi fronte, tādējādi mājas pilnībā izpostītas. Ārvaldim nācies izceļot bez ģimenes, jo māte Sofija ar māsu Olgu izlēma palikt Liepājā. Ārvaldis vēlāk ļoti nožēlojis, ka māte nav palikusi pie viņa Vācijā. Pats saimnieks pēc māju izpostīšanas mitinājies pie savas precētās meitas no pirmās laulības, līdz 1949. gada martā izsūtīts uz Sibīriju, kur miris. Arī ar sievu Elzu tālākie ceļi šķīrās – meitiņas nāve, aizbraukšana no Latvijas, uzturēšanās katram

Ģirts Ārvaldis kopā ar audzētāvu Leonu, sauktu par saimnieku, Embūtes „Jaunzemjos” 20. gs. 30. gadi // FOTO: Latvijas Valsts archīvs

gadā Blombergā un 1955. gadā Bilefeldā. Lai gan Ārvaldis piederēja gleznotāju grupai, kas veidojās brīvās Latvijas laikā un uz kuŗu bija spēcīga latviešu mākslinieku-vecmeistaru un

dažādība. Ar līdzvērtīgu veiksmi gleznojis klusās dabas, ainavas un portretus. Tematikā viņš nav bijis izvēlīgs – varējis gleznot pat kāpostgalvu ar peļu slazdu, jo māksliniecisko ie-

PUBLIKĀCIJA PĒC LASĪTĀJU VĒLĒŠANĀS

Grāmatu drauga dzīves dēkas jeb „The Adventures of my life from Helmars Rudzītis”

The Roaring 20's

Vast waves of Latvian refugees began to return home from Russia. My parents, too, immediately signed up for “repatriation,” and in August we set off for Riga.

We were welcomed in Latvia with music. A peace treaty had just been concluded with Soviet Russia, and Latvia's border station was decorated with flowers and flags. Soldiers walked proudly with flowers pinned to their caps. There was an orchestra of soldiers, and the atmosphere was full of joy. (..)

I cannot say that Riga was a particularly brilliant city in August 1920. The destructiveness of the war could be seen at every step. Still, compared to St Petersburg, Riga was a city in which shops were bursting with wares, and after the anarchy that we had experienced in Russia, it was a true port of peace. (..)

My parents decided that the new country would need engineers, technicians and other doers of practical work to build itself up. They told me that I should renew my education in that direction. My parents were right. There was no reason to object, and I knew that I had to go back to school. Specifically, I entered the Riga State Technical High School to train as a technician. I didn't like the process very much and thought that my future was a bleak one. (..)

On the other hand, Latvian language lessons were delightful, particularly literature. That was my world. We often were told to write essays, and I was good at those. Sometimes the teacher asked me to read my essay before the class. The Latvian language was the only subject in which I got top marks. In the technical classes, I was somewhere in the middle.

I do believe that it was under

the influence of Bergs that for the first time in my life I became an editor and publisher. I started to publish a magazine about literature and art, *Saturn*. Why *Saturn*? I don't remember. I guess that the planet with its rings somehow fascinated me. The magazine had a large circulation – one copy each time. It contained poems, stories, reviews, drawings and even water colour paintings. It had many pages, and each issue was passed around until all of the “subscribers” had read it. Then the issue was deposited in the library of the technical school. Looking back, I am rather amazed that during my two years at the technical school, I somehow put out fully 32 issues of *Saturn*. The whole set of magazines remained at the library of the Riga State Technical School until 1940. I'm

not just for one publication, but for several, and I could also publish something of my own. (..)

I agreed with several newspapers that I would sell advertising for them, I found a group of university students to do the work, and on June 16, 1923, at Lielā Ķēniņu Street 8 we put up a sign outside the door: “Saturns Publishing House and Advertising Office.” Readers will remember that *Saturn* was the title of the literary journal that I published at the technical school.

Thus, four days before my 20th birthday and one month after my confirmation at the New Church of St Gertrude, I became a businessman and publisher. I remained a businessman and publisher for the rest of my life. (..)

As soon as dusk fell over Riga, you just had to go out into the streets to see a very different scene. After the great changes that were caused by the war, including poverty and years of hardship, people always want to find happiness. That was the case in Riga during the first half of the 1920s.

Nightlife flourished in Riga more than it had ever done before or would ever do again. Nightclubs, dance halls and saloons opened up on nearly every corner of the city centre in Riga. Young people followed the fashions of the world, the same haircuts, the same jazz, the same “dirty dancing,” and so on. There was a cult of ladies of the night, as well.

While working with *Jaunatnes Dzīve*, I had a chance to learn about the printed press and particularly about its economic aspects, which were based on advertising. I visited the place where *Jaunatnes dzīve* was printed and saw that other newspa-

pers and magazines were also printed there, often on the same economic basis. It occurred to me that I could set up my own company, just like Sprancis had done. I could collect advertising

times these magazines were available in Riga, too. We thought that Latvians also needed a magazine that would be more daring than ones that came before, something similar to *La Vie Parisienne* and *Le Sourire* in France, or *Berliner Leben* in Germany. They were distant relatives of *Playboy* today, and they were far from the progressiveness and nudity of present-day magazines of this type. We could say that they were *Playboy* with great, big fig leaves.

The first issue of *Sensācija* (Sensation) rolled off the presses in 1924.

I started to get bored at work, because it provided no moral or material satisfaction to me. I had started the magazine as a challenge, but now it was a routine task that required us to produce a magazine each and every week. I was already 22 years old, and I had been an independent businessman for two-and-a-half years. It was time to focus on more serious things.

I decided to stop the publication of the magazine and to leave the battlefield in the hands of our competitors – *Eross*, *Vecpūsis* and others that had appeared. I never lacked those who copied my style.

The next phase began in the autumn of 1926. (..)

I really did read lots of books, no longer in Russian, but in German. Oh, the wealth of literature that I found there! There were so many young authors about whom I had known nothing in the past and could now learn about. Germans had powerful writers, and German publishing houses also were eager to offer translations of books by writers of other nations. I suppose that there was no other country in Europe in which literature flourished so much during the 1920s. I didn't even have to know the other languages, because everything could be found in German. Why could we not do the same?

I had experienced enough to understand that the secret lay in the circulation of books. I was often surprised at the poverty of translated literature in our country and the high prices of books in comparison to the money that most people earned. If employees at the printing press earned two lats a day and a saleswoman earned 60 lats a month while a book cost five or six lats, then they could not find money to purchase books no matter how much they wanted to read them. (..)

If books cost five lats, I wondered whether I could sell books for one lat and have five buyers. No one could answer that question. I calculated that if I had 5,000 clients, then I could publish a good book for one lat.

There were magazines in France and Germany that were far more daring than those that were published in Latvia. Some-

(To be continued)

The Grāmatu Draugs bookshop at St. Peter's Church Square 37. The building is where the publishing house launched its operations a few years earlier. (This is the only photograph we have of this building. It burned down a few years later.)

sure that at some point it was declared to be “anti-state and of danger to the motherland” and was destroyed.

I have absolutely no memories about what we wrote in that

pers and magazines were also printed there, often on the same economic basis. It occurred to me that I could set up my own company, just like Sprancis had done. I could collect advertising

Helmara Rudziša grāmatas „Manas dzīves dēkas” oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieša grāmatplauktā un kļuvis par bibliografisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laida klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mērķi, lai šis krāšņais vēstījums par latviešu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latviešu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latviešu vēsturē saistībā ar lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, būs objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem.

Iegādājieties šo grāmatu un dāviniet saviem bērniem, mazbērniem un draugiem! Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

Cena USD 35,-

Grāmatu Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).

Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Par aktuālo valstī, galvaspilsētā un kaimiņattiecībās

Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš intervijā Ligitai Kovtunai

Vispirms par šābrīža satraucošāko temu Latvijas politikā – par situāciju Baltkrievijā – kā tā skar mūsu valsti? Kā tā rezonē Eiropas Savienībā?

Jau vairāk nekā mēnesi pēc Baltkrievijas valsts prezidenta vēlēšanām ik dienu mūsu kaimiņvalsts pilsētu ielās iziet demonstranti, sestdienās un svētdienās to skaits lēšams vairāk par 100 tūkstošiem. Tauta protestē pret negodīgajām, nelikumīgajām vēlēšanām un pieprasa jaunas. Rezultātu falsifikācija, kā izrādās, bijusi pamatīga – vara neatkāpjas no sava sākotnējā paziņojuma, ka Aleksandrs Lukašenko uzvarējis ar vairāk nekā 80% balsu, bet, iespējams, ir pavisam citādi opozīcija ir ieguvusi daudz vairāk balsu. Starptautiskie vērotāji nav tikuši pieļauti, savukārt fakti, kas iegūti, atrodot vēlēšanu biļetenus, nepārprotami liecina par to, ka balsu vairākums ticis atdots par Svetlanas Tichanovskas vadīto opozīciju. Varas atbilde ir baisa un brutāla – aresti, izrēķināšanās, bojāgājušie. Manuprāt, Baltkrievijas vara ir izmisusi, jo tauta turpina miermīlīgas, arvien plašākas protesta demonstrācijas. Līdz šim tā nekad nav bijis – parasti, tiklīdz tiek izolēts opozīcijas vadītājs, opozicionāri pieklust. Iepretim savulaik protestiem Ukrainā, Minskā un citās Baltkrievijas pilsētās neparādās ne prasība pievienoties Eiropas Savienībai, ne NATO, nav pat Eiropas Savienības karogu – baltkrievi iziet ielās ar savu nacionālo baltsarkanbalto karogu un pieprasa brīvas un demokratisks vēlēšanas. Nav arī ticis runāts par krasu valsts kursa maiņu, izņemot – tauta vairs nevēlas savas valsts vadītāja postenī redzēt Lukašenko, kas tajā sabijis jau 26 gadus.

Latvija, protams, atbalsta baltkrievu centienus, kopā ar Igauniju un Lietuvu esam ieviesuši sankcijas attiecībā uz 30 Baltkrievijas amatpersonām, kam liegts iebraukt mūsu valstīs. Viņu vidū arī cilvēki no Centrālās vēlēšanu komisijas un drošības iestādēm, kas tieši atbildīgi par notiekošo. Eiropas Savienības līmeni panāktā vienošanās par sankciju paplašināšanu ekonomikas jomā, taču neskarot iedzīvotāju ekonomiskās intereses. Latviju bažģīgu dara fakts, ka Krievija turpina uzskatīt Baltkrieviju par savā tiešajā lokā esošu, ka Kremļa vēlas arvien lielāku ietekmi šai valstī, izmantojot pirmām kārtām ekonomiskās sviras. Un nu Lukašenko ir vērsies pie Putina pēc palīdzības, saņemot apsolījumu par nozīmīgu finansiālo palīdzību. Tātad – Lukašenko nu ir atteicies no „Rietumu virziena”, nelūdz atbalstu un palīdzību EDSO, vēl vairāk – demonstrē sevi (un savu 15 gadus veco dēlu!) pilnā militārā ekipējumā ar Kalašņikova automātu rokā un bravurīgām runām.

Konfrontācija starp tautu un varu ir ļoti asa, rezultāts var būt tāds, ka arī pie mūsu valsts ro-

bežas, bet īpaši pie t. s. Suvalku koridora – 100 km garās, šaurākās joslas, kas ir Baltijas valstu savienojums ar Krieviju, tiek pievilkti nozīmīgi Krievijas militārie spēki.

Ne tik sen taču bijāt oficiālā valsts vizītē Minskā, tika plānota Lukašenko atbildes vizīte, kopā posāmies uz pasaules hokeja čempionātu.

Latvijai vienmēr bijušas neitrālas, pat var teikt – labas attiecības ar Baltkrieviju. Un mēs joprojām nepavisam neesam iein-

tību – brīvības un demokrātijas, un zina arī, cik liela vērtība ir citu tautu atbalsts.

Par „karstāko” pasaules temu – Covid-19 un Latvijas „veiksmes stāstu” šai ziņā. Vai piekritisiet, ka tā pamatā ir gan valdības ātrā un pareizā rīcība, gan tas, ka esam tik disciplinēta tauta?

Protams, mēs tiešām esam ļoti disciplinēta un vienota tauta! Kārtējo reizi pierādījies tas, ka, lai gan ikdienā ir domstarpības, nesaskaņas, pat ķīviņi, izšķirīgos brīžos tas viss atkāpjas, un mēs

bas pārstāvji, pamatojoties uz sadarbību ar medicīnas speciālistiem, ļoti centās skaidrot visu, ko un kāpēc darām. Protams, Covid-19 ir atstājis lielu negatīvu iespaidu uz valsts tautsaimniecību, īpaši uz tūrisma jomu, lai gan krietni palielinājies iekšzemes tūrisms. Tika arī apvienota trīs Baltijas valstu ceļošana, kuŗas rezultātā, piemēram, Kurzemē dzirdama vairāk lietuviešu valoda nekā citkārt. Jāatzīst gan, ka situācija ir ļoti mainīga, kaimiņiem ar Covid-19 rādītājiem

Nopietni runājot, arī Valsts ieņēmumu dienests informē, ka budžeta ieņēmumi pildās labi. Plānotais IKP kritums nepārsniedz normas robežas...

Ekonomikā tiešām esam pārsteidzoši iepriecinoši turējušies. Šī krīze, atšķirībā no iepriekšējās, kad tautai bija ļoti „jāsavelk jostas”, pieprasīja valdības atbalstu uzņēmējdarbībai. Aprīlī pieņemām lēmumu aizņemt starptausiskajos finanču tirgos un tā tiek ieguldīta tautsaimniecībā kā stimul. Citkārt šī nauda tiku izmantota tehnoloģijām un modernizācijai. Maksājām arī t. s. dikstāves pabalstu, lai netiktu atlaisti strādājošie. Tos saņēma aptuveni 50 tūkstoši cilvēku. Bezdarba līmenis, kas no 6,8% bija pakāpies uz 8,7%, atkal ir nokritis un šobrīd ir aptuveni 8,4%.

Protams, eksporta tirgi ir samazinājušies, un tā tas ir visā pasaulē. Bet ir arī labā ziņa – IT jeb informācijas tehnoloģiju sektorā pieprasījums ir joprojām ļoti spēcīgs, šī ir joma, kas Latvijā ir vispelnošākā eksporta nozare. Beidzot esam pārliecināti sākuši pelnīt „ar savām smadzenēm”, ne tik vien ar, piemēram, savu kokrūpniecību, kas, protams, arī turpina ienest naudu mūsu ekonomikā. Tas savukārt apliecina, ka Latvijas tautsaimniecība ir ļoti diversificēta, tāpat neesam atkarīgi no vienas nozares.

Ko teiksiet par šīs krīzes mācībām, ko ņemsim vērā nākotnē?

Nebūšu oriģināls, sakot, ka katras krīzes mācība ir tās radītās iespējas. Mēs tās arī turpināsim izmantot. Piemēram, iestenojot administratīvi teritoriālo reformu un pašvaldību skaitu Latvijā samazinot no 119 uz 42, būs panākts vienmērīgāks infrastruktūras pakalpojumu klāsts. Remigrācijas statistika rāda pozitīvu ainu attiecībā uz tautiešu atgriešanos, īpaši Liepājā un Vidzemes reģionā.

Taču pagalam negatīvu ainu uzrāda demografijas statistika, šogad pat būšot „sasniegts” antirekords attiecībā uz dzimstību valstī.

Ja atskatāmies pagātnē, dzimstības rādītāji uz pusi samazinājās 80. – 90. gados, kas sakrīt ar neatkarības atjaunošanas laiku, – no 40 uz 20 tūkstošiem gadā, un šie skaitļi gadu no gada svārstās. Tas saistīts arī ar to, ka ir krasi samazinājies to sieviešu skaits valstī, kas ir reproduktīvā vecumā. Ko darīt valdībai? Pirmām kārtām gādāt, lai valstī dzīve būtu labklājīga un cilvēkiem būtu lielāka vēlme te dzīvot. Ir jāuzlabo nodokļu sistēma, un nākamajā budžetā plānojam samazināt nodokļu slogu tādējādi, lai samazinātu darbaspēka izmaksas, dodot iespēju palielināt darbavietu skaitu. Īpaši jāuzlabo dzīves vide ģimenēm – darbs, bērnudārzi, medicīniskā aprūpe, ceļi, izglītības sistēma.

(Turpinājums 13. lpp.)

teresēti bojāt labo ekonomisko sadarbību, galu galā no Baltkrievijas caur mūsu ostām iziet nozīmīgs skaits kravu. Bet – politiski Baltkrievijā ir aiziets daudz par tālu! Turklāt kaimiņvalsts ekonomikā tam ir ļoti negatīvs iespaids, jo protestos nu jau piedalās arī valsts uzņēmumi, kas ir nozīmīgākā tautsaimniecības daļa.

Runājot par pasaules hokeja čempionātu, – tas ir Starptautiskās hokeja federācijas atbildības pasākums, kuŗa norise bija plānota daļēji Latvijā, daļēji Baltkrievijā.

Bet kāpēc divas galvenās jeb kulminācijas spēles – pusfināls un fināls tika atvēlēti Baltkrievijai?

Arī tas nebija mūsu lēmums – čempionātu nerīko ne Latvija, ne Baltkrievija, mēs esam līgumattiecībās. Latvijas valdība ir iesniegusi Starptautiskajai hokeja federācijai vēstuli ar aicinājumu izvērtēt situāciju un šo „Baltkrievijas posmu” pārcelt uz citu valsti. Latvija savukārt spēj nodrošināt tā posma spēles, ko sākotnēji bija uzņēmusies, otra pilsēta ir nepieciešama. Šai laikā, šķiet ir pieteikusies Somija, kas būtu ļoti labs risinājums.

Noslēdzot „Baltkrievijas temu” mūsu sarunā, – mēs nevaram izvēlēties kaimiņus un lemt viņi likteni, bet mēs varam atbalstīt baltkrievu tautu, ko arī darām. Latvija labi zina, ko nozīmē dzīvot, ja nav galveno vēr-

Krišjānis Kariņš: “Ko darīt valdībai? Pirmām kārtām gādāt, lai valstī dzīve būtu labklājīgāka un cilvēkiem būtu lielāka vēlme te dzīvot. Ir jāuzlabo nodokļu sistēma, un nākamajā budžetā plānojam samazināt nodokļu slogu tādējādi, lai samazinātu darbaspēka izmaksas, dodot iespēju palielināt darbavietu skaitu. Īpaši jāuzlabo dzīves vide ģimenēm – darbs, bērnudārzi, medicīniskā aprūpe, ceļi izglītības sistēma. Lielākais izaicinājums ir panākt, lai atgrieztos valstī tās pavalstnieki un šeit atražotu dzīvo spēku.”

ejam vienā virzienā. Pēc manas pārliecības, it visās jomās esam tur, kur esam, tieši pateicoties šīm mūsu kvalitātēm. Pavasarī bijām atbildīgi un disciplinēti, un nu „plūcām augļus”. Kā zinām, nebūt ne visur pasaulē tā notiek. Jā, cilvēki ir skopi ar labiem vārdiem attiecībā uz ikviena valdību, arī mūs neapbēra ar komplimentiem. Savukārt valdi-

neiet tik labi kā mums, un tas ienes jaunas korekcijas arī starptautu ekonomiskajā sadarbībā.

Varbūt tiešām jāpateicas arī latviešu īpašajam genofondam, par ko pavisam nopietni sāk priest zinātnieku aprindās?

Man arī gribas ticēt, ka mūsu svaigais gaiss, zaļā vide un veselīgā pārtika dara savu! Un mūsu griķi, protams, ir vislabākie!

ANNIJA BULLE

Pārbaudījumi, ko sagādājuši iepriekšējie mēneši, lika apstāties no straujā skrējiena un vairāk domāt, sajūst, izvērtēt dzīvē svarīgākās lietas gan katra paša dzīvē, gan arī valstī un pasaulē. Un viena no tām ir kopā būšana.

Vasaras noslēgums fondā bija ļoti aktīvs – tika dibinātas vairākas jaunas stipendijas, rikota akcija Draugu stipendijai, slēgti līgumi ar stipendiātiem un piedzīvots fantastisks satikšanās prieks.

Neskatoties uz karantīnu un studijām attālināti, mūsu fonda stipendiāti ar izciliem rezultātiem absolvējuši augstskolas. Šogad, pateicoties ziedotāju atbalstam, studijas absolvēja 102 stipendiāti. Lai arī pavasarī izpalika svētku mirklis kopā ar absolventiem, to spējam sajūst augusta noslēgumā. Bijusi stipendiāte Sintija Strautniece, viesojoties fonda birojā, priecīgi paziņoja: “Esmu uzņēma rezidentūrā!” Vairāki no absolventiem mijuši gredzenus un dibinājuši ģimenes un turpinās darba gaitas Latvijā. Stipendiāti atzīst – koka divstāvu mājai Rīgas centrā Lāčplēša ielā 75B, ir īpaša aura, un ikviena ciemošanās reize ir kā svētki.

Priecājāmie satikt ziedotājus **Andri Stakli un Annu Olavs-Grambergu**, kuri ar fondu sadarbojas jau kopš 2018. gada, viņi dibinājuši četras vectēva Viļa Olava piemiņas stipendijas. Tikšanās laikā ziedotāji parakstīja ziedojuma līgumu nākamajiem diviem gadiem.

Fonda birojā 12. augustā viesojās arī Kreditsabiedrības *Latvian Relief and Development Fund* kasieris **Elmārs Bērziņš** no Kanadas. Pateicoties sadarbībai, Kanadas

iedzīvotājiem ir iespēja ziedot Vītola fonda administrētajām stipendijām. Īpašs paldies kreditsabiedrībai par sadarbību un Elmāram Bērziņam par viesošanos!

Savukārt ziedotājas **Rita Kaimiņa** un **Astrīda Jansone** turpina darbu pie jaunas grāmatas, kurā tiks sakopoti trimdas ziedotāju izskoloto stipendiātu stāsti. Šajā mācību gadā Astrīda ir palielinājusi stipendiju skaitu, atbalstot trīs izcilus studentus. Viņas sapnis bija nosvinēt savu dzimšanas dienu kopā ar saviem mīļajiem *dārlingiem*, bet to īstenot neizdevās pandēmijas dēļ. Viņas jubilejā tuvie sveiciens sūtīja attālināti un ziedoja stipendijai. Arī Astrīda izvēlējās sev brīnišķīgu dāvanu, ziedojot visus plānotos viesību izdevumus savai stipendijai. Tā Astrīdas un Laimoņa Jansonu divām stipendijām piepulcējās trešā, kas deva cerību jaunietim, kurš pirms mēneša zaudējis mammu, uzsākt ekonomikas studijas. Pārējās stipendijas piešķirtas divām ergoterapijas studentēm, jo Astrīda ir pārliecināta, ka atbalsts nepieciešams studentiem, kuri veicinās sabiedrības labklājību un risinās sociālās problēmas.

Ziedotāja **Rita Kaimiņa** aktīvi seko līdzi savu stipendiātu gaitām un plāno, kā viņus iepriecināt tikšanās reizēs. Ar Ritas Kaimiņas dibinātajām stipendijām studē četri jaunieši vai, kā Rita mīļi tos sauc, “mani mīluliši”. Pēdējais studiju gads “adaptīvā” pienācis Marģeram Liepiņam, bet studijas turpinās Elīna Juska (LU “Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs”), Laura Dičeva (RSU “Medicīna”) un Kristiāns

Svaiga gaisa malks Vītola fondā

Vītola fonda saime un bijusī stipendiāte Sintija Strautmane

Jānis Rādiņš (RTU “Automobiļu transports”). Arī Ritas Kaimiņas stipendiāti sveica ziedotāju jubilejā ar mīļiem video sveicieniem.

11. augustā viesojāties un sveicām mūsu ziedotāju **Lalitu Muižnieci** dzimšanas dienā. Sadarbība ar ziedotāju sākās 2004. gadā, kad tika dibināta Arnolda un Helēnas Sildegu fonda stipendija mākslu studējošiem. Vēlāk, 2009. gadā, dibināta arī viņas vīra Valža Muižnieka piemiņas stipendija, kas ir atbalsts baltu filoloģijas studentiem. Ziedotāja ik gadu acina savus stipendiātus uz sirsniņu tikšanos kafējnicā.

Fondā viesojās arī **Korp! Selonija** pārstāvji un Osvalda un Ilgas Kēses (Selonijas) stipendijas bijušie saņēmēji Viesturs Mušperts un Ričards Šēbergs. Viņi pastāstīja par korporācijas aktualitātēm un pārrunāja sadarbību ar fondu. Osvalda un Ilgas Kēses (Selonijas) stipendija ik gadu ir atbalsts diviem korporācijas studentiem. Šogad stipendiju saņem vadības zinātnes un ekonomikas doktorants Jānis Zvirgzdiņš un ražošanas inženierzinātnes un vadības magistrants Roberts Reinis Šļaukstiņš.

Katru gadu fondā viesojās vairāki trimdas ziedotāji. Ar siltām sajūtām atceramies Kārļa Ķirša, Andra un Daces Dārziņu, Jāņa Grāmatiņa, Sarmītes Andersones-Šveics, Jāņa Andersona, Gundara un Astrīdas Strautnieku, Vāino V. Keelmann, Hrgetič ģimenes, Birutas Abulas, Daiņa un Ritas Martinsonu, Ausekļa Zaķa, Zaiņas Alksnes-Phillips, Gunāra un Ināras Reiņu, Ilgas Vēveres, Vaidas Miķītes-Jordan, Mārites Prāvs, Imanta un Andras Kīnu viesošanos reizes. Cerībā ticam, ka izdosies satikties, kad situācija kļūs labāka. Tikmēr mūsu un jūsu sirdis sildīs stipendiātu vēstules, kuŗas kļūst skumjas rudens vakaros. Citāts no kāda jaunieša vēstules: “Ticu, ka jūs vairāk interesē mani iepazīt, lai saprastu, ka

Ziedotāji Andris Staklis ar sunīti Sniedziņu un Anna Olavs-Gramberga

Ziedotājas Astrīda Jansone un Rita Kaimiņa

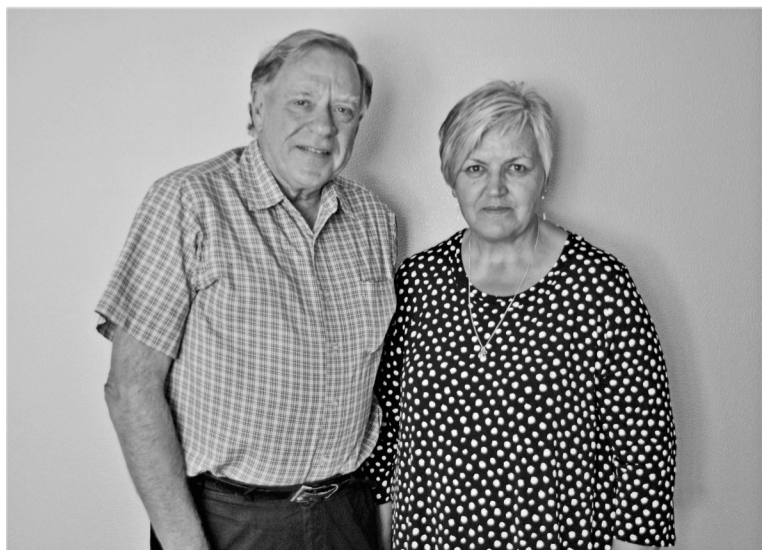
jūsu ieguldītie līdzekļi nenokļūst pie “kāda”, kuŗš studē “kaut kur” un tērē “kaut kam”, bet gan pie īsta cilvēka ar ģimeni, priekiem un bēdām, sasniegumiem un kļūmēm, un, vissvarīgāk, – ar savu stāstu. Tas arī atspoguļosies manās turpmākajās vēstulēs gada garumā – atvainojiet jau iepriekš, ka tik garī, jo mani pārņem ļoti daudz emociju. Tik vien kā aizejot parakstīt līgumu un lasot Viļa Vītola uzdevināto grāmatu, jau rodas sajūta,

ka šī ir vieta, kuŗā tiešām jūtīšos kā mājās, savas ģimenes vidū.”

Fonds turpina darbu. Septembrī visās Latvijas augstskolās 735 jaunieši uzsāka studijas ar Vītola fonda administrētajām stipendijām, tikai pateicoties mūsu ziedotājiem visā pasaulē. Jūsu atbalsts, uzmundrinājums un labestība stiprināja mūsu darbu, palīdzot ikkatram iestāties izvēlētajā augstskolā. Paldies par uzticību astoņpadsmit gadu laikā!

Lalita Muižniece (vidū) kopā ar Vītola fonda valdes priekšsēdi Vitu Diķi (pa kreisi) un Innu Rozenšteinu

Latvian Relief and Development Fund kasieris Elmārs Bērziņš un Vita Diķe

Būs PBLA ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF)

Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) ar Ārlietu ministrijas un sadarbības partneru atbalstu ir nolēmusi rīkot Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu PLEIF-2020. Šis forums ir panācis labu tempu un rezultējies ar vērtīgiem panākumiem. PLEIF tiek rīkots kopš 2013. gada, un tā iniciators bija tolaik PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis. 2016. gadā PLEIF notika Austrālijā. Forumam mērķis ir palīdzēt Latvijas valsts izaugsmei un ekonomiskajai attīstībai, savēdot kopā uzņēmīgus un darboties gribošus tautiešus no visas pasaules, radot iespēju izveidot jaunus kontaktus un uzņēmējdarbības idejas. Šogad forums notiks 19. novembrī, **daļēji klātienē Rīgā un daļēji attālināti – ar tiešsaisti tīmeklī.**

Aizvadīto gadu PLEIF izbraukumu sesijās

Lai arī šogad pandēmija un ar to saistītie ierobežojumi ievēš zināmu nenoteiktību pasākumu plānošanā un pasaules latviešu uzņēmēju iespējās piedalīties starptautiskajos pasākumos, dzīve un valsts ekonomika tomēr rit uz priekšu. Tāpēc PBLA sadarbībā ar Amerikas Tirdzniecības palātu (*AmCham*), Ārvalstu investoru padomi (*FICIL*), kompaniju *The Gateway Partners*, kustību *The Red Jackets* un Ārlietu ministriju uzņēmušies forumā palīdzēt veidot Latvijas ceļa karti ekonomikas atveseļošanai (*Latvia's Road Map to post-Covid Economic*

Recovery), gan arī spriest par starptautiskajām un reģionālajām uzņēmējdarbības iespējām, tostarp – „Zaļās enerģijas nākotni Eiropā” (*Capitalising on Europe's Green Energy*). Tiek plānots arī apkopot rezultātus no iepriekšējā forumā 2019. gadā Valmierā uzsāktās sarunas par Latvijas starptautisko tēlu.

PLEIF-2020 atklāšana notiks ceturtdien, šī gada 19. novembrī pulksten 15.00 viesnīcas Radisson Blu Latvia telpās Rīgā, Elizabetes ielā 55. Aicinām dalībniekus, vadoties no apstākļiem, būt klātienē, kā arī piedalīties virtuāli gan Latvijā,

gan arī no visas pasaules. Forumam darba valoda šogad būs angļu. Reģistrācijas informācija būs atrodamā **Forumamājaslapā www.pleif.lv.**

PLEIF-2020 atklāšanas uzrunu teiks Valsts prezidents Egils Levits, tādējādi izrādot savu atbalstu pasaules latviešu centieniem veicināt Latvijas ekonomisko izaugsmi. Uz dalību sarunās tiks aicināti arī augsta līmeņa Latvijas valdības un Ārlietu ministrijas pārstāvji, Latvijas valsts un starptautisko uzņēmumu vadītāji un biznesa aprindu pārstāvji.

PBLA un ALA vicepriekšsēdis **Mārtiņš Andersons:** „Tagad galvenais uzdevums ir šo tempu un rezultātus saglabāt un turpināt, ņemot vērā īpašos apstākļus. Valstssvētku mēnesī Latvijā ierodas daudz tautiešu, tostarp no biznesa aprindām.

Es lepojos, ka man arī bijusi iespēja darboties PLEIF Rīcības

komitejā un būt par moderātoru, tādējādi izjūtu savu personisko piesaistību šim lieliskajam sarīkojumam, kas vienmēr rezultējas ar precīziem, konkrētiem biznesa kontaktiem un ir idejām bagāts.

Vairāk jāstrādā pie PLEIF publicitātes – cilvēki domā, ka tas ir tāds specifisks biznesa pasākums, bet tā gluži nav – te risinām arī jautājumus par Latvijas tēlu jeb zīmolu pasaulē, par to, kā popularizēt Latvijas valsti, lai attīstītu tūrismu, investīcijas. Un te var iesaistīties ikviens.”

Raits Eglītis, Ligita Kovtuna

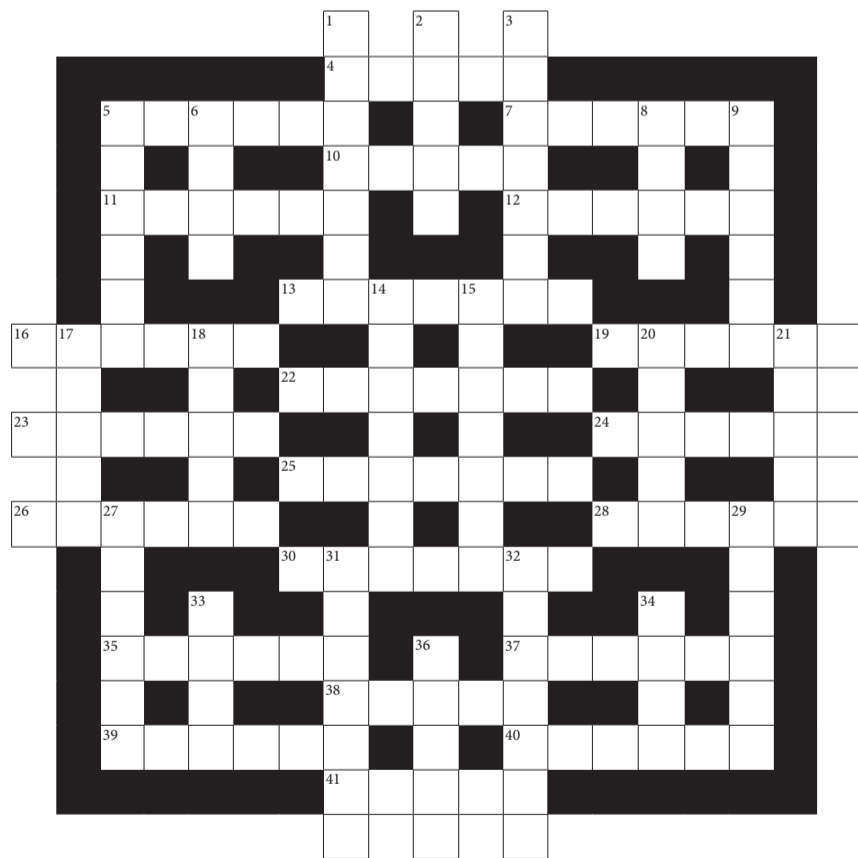
Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Gudrības un kara mākslas dieviete sengrieķu mitoloģijā. 5. Kontroles dokuments. 7. Latviešu rakstnieks, pedagogs (1865-1934). 10. Gaujas pieteka. 11. Kara skolas audzēkņi. 12. Nokrāsa. 13. Baznīcu piebūves. 16. Latviešu tautasdziesmas. 19. Siļķveidīgo kārtas zivs. 22. Krodziņš Itālijā. 23. Piedalīties vēlēšanās. 24. Saules sistēmas planēta 25. Sadau-

zīts. 26. Šķidrie audi. 28. Karpu dzimtas zivs. 30. Kontakts. 35. Optiska ierīce. 37. Pilsēta Itālijas ziemeļaustrumos. 38. Palieli dzeramie trauki. 39. Pilsēta ASV dienvidos. 40. Upe Kanādā un ASV. 41. Transporta līdzeklis Dienvidaustrumāzijas valstīs.

Stateniski. 1. Konditorejas izstrādājums. 2. Stiprs, postošs vējš. 3. Panātru dzimtas augs. 5. Dzeņveidīgo kārtas putni. 6.

Ģeometrisks ķermenis. 8. Upe Krievijas Eiropas daļas dienvidos. 9. Pēcpusdienas atpūta Latīņamerikas zemēs. 14. Vatikāna valsts galva. 15. Emocionāla. 17. Profesija. 18. Gredzenveidīgas koraļļu salas. 20. Gatve. 21. Cīnīties. 27. Jēdziens banku operācijās. 29. Ūdens gars Vēdu mitoloģijā. 31. Rotaslietas. 32. Grezni, viegla saturskatuves uzvedumi. 33. Pārvietot ar transportlīdzekli. 34. Sporta spēle, jānot uz zirgiem. 36. Rīgas Kino studijas mākslas filma.

Krustvārdu mīklas (Nr. 35) atrisinājums

Līmeniski. 1. Kokss. 4. Kīts. 6. Lavanda. 7. Palanga. 8. Insekts. 10. Neveronis. 13. Susliks. 15. Adrese. 17. Kņada. 19. Garkalne. 20. Eksperti. 21. Slips. 23. Kaimans. 26. Patiess. 29. Patvertne. 30. Svitene. 31. Lancete. 32. Rudmaši. 33. Amati. 34. Senči.

Stateniski. 1. Kelvins. 2. Slavens. 3. Kalorija. 4. Kairiņa. 5. Sekstas. 7. Pasts. 9. Imūns. 11. Riskantas. 12. Prospekti. 14. Ukraina. 16. Emitters. 17. Kreps. 18. Avens. 22. Izdevums. 23. "Klubs". 24. Iegriba. 25. Staieri. 26. Penālis. 27. Emajegi. 28. Spēle.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

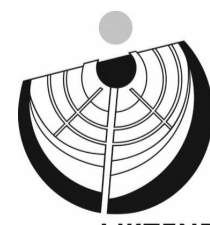
Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX001521116001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:

USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktenardzs.lv

LIKTEŅDĀRZS

UNITED STATES POSTAL SERVICE® Statement of Ownership, Management, and Circulation (All Periodicals Publications Except Requester Publications)

1. Publication Title: LATVIAN NEWSPAPER "LAIKS" 2. Publication Number: 3015-00 3. Filing Date: 9/15/2020

4. Issue Frequency: Weekly 5. Number of Issues Published Annually: 48 6. Annual Subscription Price: #200-

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®):
6145 Sun Blvd. #203
St. Petersburg, FL, 33715

Contact Person: DACE RUDZITIS
Telephone (include area code): 516 375-7745

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer):
6145 Sun Blvd. #203
St. Petersburg, FL, 33715

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank):
Publisher (Name and complete mailing address):
6145 Sun Blvd. #203
St. Petersburg, FL, 33715
Editor (Name and complete mailing address):
Ligita Koltuna Rīga, LATVIA
GERTRŪDES IELA 27 LV1011
Managing Editor (Name and complete mailing address):
SAME

10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)

Full Name	Complete Mailing Address
<u>DACE RUDZITIS/LAIKS INC</u>	<u>6145 Sun Blvd. #203</u> <u>St. Petersburg, FL, 33715</u>

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box None

Full Name	Complete Mailing Address
/	

12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)
 Has Not Changed During Preceding 12 Months
 Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)

PS Form 3526, July 2014 [Page 1 of 4 (see instructions page 4)] PSN: 7530-01-000-9931 PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.

13. Publication Title: LATVIAN NEWSPAPER "LAIKS INC" 14. Issue Date for Circulation Data Below: 9/15/2020

15. Extent and Nature of Circulation

		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)		<u>1,700</u>	<u>1,700</u>
b. Paid Circulation (By Mail and Outside the Mail)	(1) Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	<u>1,290</u>	<u>1,277</u>
	(2) Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	<u>0</u>	<u>0</u>
	(3) Paid Distribution Outside the Mails Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®	<u>0</u>	<u>0</u>
	(4) Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g., First-Class Mail®)	<u>153</u>	<u>127</u>
c. Total Paid Distribution (Sum of 15b (1), (2), (3), and (4))		<u>1,443</u>	<u>1,404</u>
d. Free or Nominal Rate Distribution (By Mail and Outside the Mail)	(1) Free or Nominal Rate Outside-County Copies included on PS Form 3541	<u>10</u>	<u>10</u>
	(2) Free or Nominal Rate In-County Copies included on PS Form 3541	<u>0</u>	<u>0</u>
	(3) Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g., First-Class Mail)	<u>80</u>	<u>80</u>
	(4) Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)	<u>0</u>	<u>0</u>
e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15d (1), (2), (3) and (4))		<u>90</u>	<u>90</u>
f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e)		<u>1,533</u>	<u>1,494</u>
g. Copies not Distributed (See instructions to Publishers #4 (page #3))		<u>167</u>	<u>206</u>
h. Total (Sum of 15f and g)		<u>1700</u>	<u>1700</u>
i. Percent Paid (15c divided by 15f times 100)		<u>94.13%</u>	<u>93.98%</u>

* If you are claiming electronic copies, go to line 16 on page 3. If you are not claiming electronic copies, skip to line 17 on page 3.

16. Electronic Copy Circulation

		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Paid Electronic Copies	☐	<u>0</u>	<u>0</u>
b. Total Paid Print Copies (Line 15c) + Paid Electronic Copies (Line 16a)		<u>1443</u>	<u>1404</u>
c. Total Print Distribution (Line 15f) + Paid Electronic Copies (Line 16a)		<u>1533</u>	<u>1494</u>
d. Percent Paid (Both Print & Electronic Copies) (16b divided by 16c x 100)		<u>94.13%</u>	<u>93.98%</u>

I certify that 50% of all my distributed copies (electronic and print) are paid above a nominal price.

17. Publication of Statement of Ownership
 If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed in the Sept 28, 2020 issue of this publication. Publication not required.

18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: Dace Rudzitis Date: 9/22/2020

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

KOLLEKCIONĀRS PĒRK

L.Liberta, V.Skultes, J.Tidemaņa, S.Vidberga gleznas,
 M.Geistauta tēlniecību, porcelānu u.c.
 latviešu mākslinieku darbus.
 Tālr.: 727-8221993 (Anna)
 E-pasts: latgalerija@gmail.com

JŪLE MARE
 ROZĪTE,
 Ņujorkas Baltijas
 filmu festivāla
 programmētāja

"Šis ir gads, kurā mums visiem jāpielāgojas jauniem laikmeta izaicinājumiem. Lai gan nevaram ceļot tik brīvi kā iepriekš, mēs varam turpināt iepazīt citas kultūras caur mākslu – un tieši filmas ļauj mums saprast, kas liek cilvēkiem smieties, kas viņus sajūsmina un kā viņi redz nākotni. NYBFF bija spiests atrast jaunu formātu festivālam, un esam izveidojuši koncentrētu un spēcīgu programmu, kas ļaus ASV publikai iepazīties ar Baltijas kultūru un dzīvesstāstiem, baudot jaunākās mūsu režisoru un producentu radītas filmas.

Smiesimies, tiksīm savīļnoti un ieskatīsimies sevī tā, kā to dara baltieši!"

Festivāla virtuālā programma būs pieejama visiem ASV. Vairāk informācijas un biļetes var iegādāties www.balticfilmfestival.com

Latvijas un ASV kopuzņēmums BALTINAMI piedāvā:

** Pirkst Jūsu daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā
 ** Namu apsaimniekošanu un juridisko pārstāvēšanu Latvijā

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)
 abatarags@optonline.net
 A.Padegs 845-462-3317 (NY)
 apadegs@optonline.net

Jūsu partneris darījumos ar mežiem Latvijā

- mežu apsaimniekošana
- mežu pirkšana un pārdošana
- mežu taksācija (inventarizācija)
- juridiskie pakalpojumi ar meža īpašumu
- mežu stādīšana, jaunaudžu kopšana u.c. pakalpojumi

26881283
www.vdm.lv

VIDUSDAUGAVAS
 MEŽI

LATVISKA MASKA PAR ATBALSTU ALPF

LRFA.org/donate

LRFA.org
 215.635.4137
 info@LRFA.org

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

Mūžībā aizgājis Piecpadsmītās divīzijas leģionārs
ALBERTS EGLĪTIS

* 1925. gada 23. februārī, Rīgā,
† 2020. gada 8. aprīlī, Cincinnati, OH

Vieglas smiltis...

Mīļā piemiņā viņu paturēs
JĀNIS UN AIJA KUKAIŅI AR ĢIMENI
GUNTIS UN VELTA KALNIŅI AR ĢIMENI
MARY KUKAINIS AR ĢIMENI

Dieva mierā aizgājis draudzes padomes loceklis

ALBERTS EGLĪTIS

* 1925. gada 23. februārī Rīgā
† 2020. gada 8. aprīlī Cincinnati, OH

Vakarzvaigzne
izdziest klusi,
Sirds ir mieru
ieguvusi...

Mīļā piemiņā viņu paturēs
CINCINNATI LATVIEŠU EV. LUTERĀŅU MIERA DRAUDZE

Mūžībā aizgājis
mans mīlais tēvs

architekts **VALENTĪNS J. DZELZĪTIS**

Dzimis 1940. gada 27. septembrī Rīgā,
miris 2020. gada 25. martā Rockville

Paliek taka nestaigāta,
Kopā neiesim vairs rīt.
Paliek dziesma nedziedāta,
Silam pāri zvaigzne krīt.

Par viņu sēro
MEITA ROZ DZELZĪTIS
UN JOHN DORELLI AR MAZBĒRNIEM MARGOT UN SOREM

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais tēvs, vectēvs, vīrs un onkulis

EDVARDS STRAZDINS

Dzimis 1918. gada 19. septembrī Nītaurē, Latvijā,
miris 2020. gada 13. septembrī Dryden, New York

Tas Kungs ir mans gans, man netrūks nenieka.
Viņš man liek ganīties zālainās ganībās. Viņš mani vada pie skaidra ūdens.
Viņš atspirdzina manu dvēseli un ved mani pa taisnības ceļiem sava vārda dēļ.
Jebšu es arī staigāju tumšā ielejā, taču ļaunuma nebīstos, jo Tu esi pie manis,
Tava gana vēzda un Tavs gana zizlis mani iepriecina.
Tu klāj man galdu, maniem ienaidniekiem redzot,
Tu svaidi ar eļļu manu galvu, mans kauss ir piepildīts pilns līdz malai.
T'iešām, labums un žēlastība mani pavadīs visu manu mūžu,
un es palikšu tā Kunga namā vienumēr.

Psalms (Psalmi) 23

Milestībā un sērās viņu piemin
SIEVA SALLY STRAZDINS
BĪJUŠĀ SIEVA VERA STRAZDIŅA
MEITA ANNA SCHLENK AR VĪRU ROBERT SCHLENK
MAZDĒLS BRENDAN SCHLENK
MEITA BAIBA VASYS AR VĪRU ALGIS VASYS
MAZMEITA ANDREA LAMB AR VĪRU JEFFREY LAMB
MAZMAZBĒRNI: NIKOLAS, BENJAMIN UN GRACE LAMB
MAZDĒLS KRISTIAN WOODALL AR SIEVU PAMELA WOODALL
MAZMAZBĒRNI: LINCOLN, ALIAH, RHODES UN JADE WOODALL
BRĀĻAMEITA SILVIJA WHEELER AR VĪRU DAVID WHEELER
BRĀĻAMEITA BEATE VUKSON AR VĪRU GEORGE VUKSON
BRĀĻAMEITAS LATVIJĀ: VALDA ZIEMELE, INĀRA KRŪMIŅA, UN ZIGRĪDA VEGNERE
DRAUGI AMERIKĀ UN KANADĀ

*Please find Edward's Obituary at www.perkinsfuneralhome.com

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks, vai tie ir atcelti!

LOSANDŽELOSA (CA)

Losandželosas latviešu namā (1955 Riverside Dr., Los Angeles, CA 90034). Mūsu draudze vēl nedrīkst rīkot dievkalpojumus Losandželosā.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlatviancenter.com

SV. PĒTERSBERGA (FL)

Sv. Pētersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St. Petersburg, FL 33715), tālr: 727-8272338.

Uzmanību! Mainījusies biedrības Facebook lapa, lūdzam sekot mūsu jaunajai lapai "Latviesu Biedrība St. Petersburg FL". Sīkāku infomāciju par pasākumiem var uzzināt Biedrības Facebook lapā vai zvanot Dacei Nebarei Tel: 917-755-1391

Otrdien, 6. oktobrī, plkst 11:30 am, Latviešu Biedrības valdes sēde.

Tuesday, Oct. 6, 11:30 am, Latvian Association board meeting.

Sestdien, 17. oktobrī, plkst 10:00 am, Daugavas Vanagu gadskārtējais pikniks War Veterans Memorial Park, 9600 Bay Pines Blvd N, nojume Nr 4. Ieejas vārti parkā pie 94th Street N. Līdz jāņem priecīgs prāts un groziņi kopīgam azaidam. Par ceptām desiņām, sūtītiem kāpostiem un vēsu dzērienu gādās vanadzēnes un vanagi.

Svētdien, 15. novembrī, plkst. 15:00 (3 pm) Fort DeSoto Park, 3500 Pinellas Bayway S, St. Petersburg, FL 33715, nojume Nr.14. Pasākums veltīts Latvijas Valsts Proklamēšanas gadadienai. (Sīkāka informācija sekos) Biedrība visus cienās ar uzkodām, svētku kļiņģeri un ar bezalkoholiskiem dzērieniem. Uzmanību- sakarā ar šī brīža pandēmijas situāciju un esošajiem FL štata likumiem, pasākuma dalībnieku skaits parkā ir ierobežots līdz 50. Lūgums pieteikties laiku zvanot Dacei Nebarei T: 917-755-1391.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdien 19:30 Centrā. Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Dievkalpojumi tiek elektroniski piesūtīti draudzes locekļiem. Tāpat Bībeles stundu pārrunas. Lūzdu sekot ikne-

dēlas draudzes ziņām.

Čikāgas latv. ev. lut. Cīānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/ Čikāgas-Cīānas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. biroja: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr.pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Čikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Dievkalpojumi notiek plkst. 11:00. Mūsu baznīcā vēl arvien nedrīkst rīkot dievkalpojumus. Turpinām izsludināt virtuālos dievkalpojumus.

Džamaikpleinas Trisvieni-bas latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 6103532227. Māc. Ieva Dzelzgalvis

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. 2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505. Tālr: 616-361-6003. Māc. prāv. Ilze Larsen, tālr: 269-214-1010. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc dievk. kafijas galds.

Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A.Graham. Dievk. notiek 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

Kalamazū latviešu ev. lut. apvienotā draudze seko noteikumiem un pašlaik nenotur dievkalpojumus baznīcā, bet arī mums nav nolemts datums, kad dievnamu atkal atvēr.

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Svētdienu svētbrīži māc. A. Graham vadībā notiek plkst. 10:00 (pēc austrumu laika) virtuālā vidē. Facebook mājas lapa *Latvian Lutheran united church in Kalamazoo*, un YouTube, atrodot kanālu *Latviešu apvienotā draudze Kalamazoo*.

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: *Bethel Baptist Church* (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievk. notiek 1.un 4. svētdienā 10:00. Otrajā svētdienā dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katru otro ceturtdienu.

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Janis Ginters tālr.: 2607975695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 4144166157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc dievk. sadraudzība.

Mineapoles-St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Vik. Zvirgzds. tālr.: 51448-12530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievkalpojumi Centrā.

Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. Dievk. notiek 13:30.

Nūjorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn, 254 Valentine Ln, Yonkers NY
Salas bazn, 4 Riga Ln, Melville NY

St. Andrew bazn, 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ
Seafarers, 123 East 15th Street, New York, NY
Priedaine, 1017 State Rte 33, Freehold NJ

Salas bazn. plkst.10:30dievk., māc. Saliņš.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginava, MI 48602)

Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, m o b . (2 6 9) 2 6 7 5 3 3 0 .

Kontaktpersona *Mary Beth Dzirnis*, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnis@chartermi.net

Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1:00 pēcpusdienā, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Pēc Dievk. kafijas galds.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudīņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314 457 1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125)

Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts:cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattletlatvianchurch.org

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. 727-368-0935. Sazināties ar Andri Ritumu 727-797-1911. Sakarā ar vīrusu visi šīs vasaras dievkalpojumi un Bībeles stundas notiks **Faith Lutheran** baznīcā, kas atrodas **2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.**

Dievkalpojumi svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm):

20. septembrī dievkalpojums

4. oktobrī Pļaujas svētku dievkalpojums

Bībeles Stundas, Svētdienās, plkst. 14:00 (2 pm):

27. septembrī

Tērvete – Trīsvienības draudze: Dievkalpojumi centrā.tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. Māc. Zvirgzda tālr.: 613-400-3288, e-pasts:zvirgzds@me.com. Māc. Jānis Mateus.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts:baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 6479865604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A.Jansons, tālr.: 9053385613, e-pasts: kjan27@gmail.com.Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 4162214309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmil.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr.pr. Dace Zalmane (tālr. 703/442-8458 un epasts-dzalmanis@yahoo.com).

Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rigaven@aol.com – Inese
Zaķis – ne vēlāk kā
PIEKTDIENĀS.

Ši gada 11. septembrī mana mīļā sieviņa Gitīņa aizgāja pie Dieviņa

GITA LUKSTIŅŠ – VAKSS

Dzimusi 1929. gada 4. jūlijā Cēsīs,
Mirusi 2020. gada 11. septembrī *Montreal*

*Mierā Tavas čaklās rokas,
Klusē Tava labā sirds...*

*Mēs klusībā to zinām visi,
Tu mūžībā mūs atkal sagaidīsi.*

Viņu vienmēr neaizmirstamā piemiņā paturēs
SĒROJOŠAIS VĪRS JĀNIS, MAZMEITA KAILA AR ĢIMENI
UN VISA RADU UN DRAUGU SAIME DZIMTENĒ –
LATVIJĀ UN VISĀ PLAŠĀJĀ PASAULĒ

Dieva mierā aizgājusi
mūsu mīļā māte un māsa

VIJA VERĒNA MOORE, dzim. PALDE

Dzimusi 1934. gada 11. maijā Rīgā,
mirusi 2020. gada 10. septembrī Atlantā, ASV

*Tu aizej – bet Tavs daiļums un
dzīves prieks paliek pie mums.*

Sēro
MEITA INDRA MOORE
DĒLS MARK MOORE
BRĀLIS ULDIS PALDE AR MEITU MĀRU

Miris bērnības draugs

VALENTĪNS J. DZELZĪTIS

Dzimis 1940. gada 27. septembrī,
miris 2020. gada 25. martā

*Gan mīlestībā klusi
Par tevi as'ras birst;
Ko sirds ir zaudējusi,
To tā vairs neaizmirst.*

PAR VIŅU SĒRO RASMA, EGĪLS AR ĢIMENI

BIRUTA PILMANIS

Dzimusi 1929. gada 29. maijā,
mirusi 2020. gada 3. septembrī

MĪLESTĪBA PIEMIN:
PAULS, ĒRIKS, ALDONA UN ALEKS
BRĀLIS IVARS SPROĢIS AR ĢIMENI
MAGOŅU UN VEIDIS ĢIMENES
SILVIJA NEWCOMER PILMANIS AR MARK, NED UN ANDRA

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Eiropas plūdmales volejbola meistarsacīkstes vīrusa ēnā

Apstājāmie
izslēgšanas spēlēs

Jūrmalā, Majoros, risinājās Eiropas čempionāts plūdmales volejbolā. Bija paredzēts, ka turnīrs pa 32 pāriem vīriešu un sieviešu konkurencē pulcēs labākos Eiropas plūdmales volejbola vīriešu duetus no 15 valstīm un sieviešu pārus no 13 valstīm. Pēc ierašanās Latvijā, trim Eiropas čempionāta plūdmales volejbola pāriem konstatēta saslimšana ar Covid-19, bet vēl viens duets uz sacensībām neatbrauca. Ņemot vērā, ka no turnīra dalībnieku pulka pēdējā brīdī tika svītroti četri dueti, pie iespējas spēlēt Jūrmalas smiltīs tika Latvijas dueti – Matīss Gabdulīns/Artūrs Rinkevičs, kā arī Mārcis Jirgensons/Rinalds Aišpurs.

Eiropas čempionātu ar uzvaru sāka **Aleksandrs Samoilovs** un **Jānis Šmēdiņš**. Latvieši pirmajā spēlē ar rezultātu 2:0 (21:17, 21:18) pārspēja igauņus Kusti Nelvaku un Martu Tīsāru, garantējot vietu izslēgšanas spēlēs. Otrajā spēlē viņi ar 0:2 (14:21, 12:21) zaudēja turnīra favorītiem no Norvēģijas Annešam Mūlam un Kristianam Sērūmam.

Jānis Šmēdiņš un Aleksandrs Samoilovs

Norvēģijas duets, ar kuŗu latvieši pirmssezonā aizvadījuši vairākus kopējus treniņus un sparingmačus, dueli lieliski darbojās servju uzņemšanā, uzbrukumā un vairākkārt pie tikla spēja apturēt gan Šmēdiņu, gan Samoilovu.

Izslēgšanas spēļu otrā kārtā neveiksmīga bija ar 16. numuru izliktajam Aleksandram Samoiloavam/Jānim Šmēdiņam. Viņi ar 0:2 (18:21, 20:22) zaudēja Krievijas pārim Ņikitam Ļaminam/Tarasam Miskivam (nr.11.). Otrā seta galotnē fantastiskā veidā Šmēdiņš aizsardzībā atvairīja bumbu un vēlāk guva punktu pēc Ļamina

sitiena, panākot 20:19. Izšķirošajos brīžos, Šmēdiņš kļūdījās servē, Samoiloavam neizdevās gūt punktu, bet Miskivš savu iespēju garām nelaida – 21:18, 22:20 krievu dueta labā.

„Bija ļoti daudz kļūdu – neprecīzi sitieni pa autiem un uzbrukumi rokās. Aizsardzībā nepaņēmām bumbas un nespēlējām stratēģiski tā, kā bija sarunāts pirms spēles. Paši vainīgi. Otrajā setā izlaidām lielu pārsvaru, tāpat arī galotnē pēc pietuvošanās visu palaidām garām. Ļoti žēl, ka nevarējām parādīt labāku rezultātu un tik agri izstājāties no turnīra,” stāstīja Samoilovs. Viņiem turnīrs beidzās 9. vietā.

Eiropas čempionātu plūdmales volejbolā ar uzvaru izdevās sākt arī **Mārtiņam Pļaviņam/Edgaram Točam**. Latvijas volejbolisti vispirms divos setos pieveica igauņus Kusti Nelvaku un Martu Tīsāru (2:0), tad tikpat pārliecinoši zaudēja uzlecošajam zvainēm no Norvēģijas un šo sacensību galvenajiem favorītiem – pārim Annešam Mūls/Kristians Sērums. Pirmajā izslēgšanas spēlē ar 2:0 (21:18, 21:16) pārspēja Beļģijas sportistus Kokelkorenu un van Valli.

Mārtiņš Pļaviņš cīņā ar Tomu van Valli // FOTO: CEV

Turpinājumā Pļaviņš/Točs izcīnīja uzvaru otrajā D grupas spēlē – ar 2:0 (22:20, 21:16) pārspēja austriešu veterānus Aleksandru Horstu/Klemensu Dopleru. Izslēgšanas spēļu izloze viņiem bija nepateicīga. Ar ceturto numuru turnīrā izliktie Pļaviņš un Točs ar 0:2 (17:21, 18:21) zaudēja Itālijas sportistiem Danielem Lupo/Paolo Nikolai, kuŗi Jūrmalā izlikti ar piekto numuru. Pirmajā setā latvieši nonāca iedzinējos ar 4:12, turpinājumā izdevās deficītu samazināt, taču pacīnīties par uzvaru neizdevās. Savukārt otrā seta otrajā pusē latvieši bija vadībā ar 14:11, tomēr galotnē itālieši bija precīzāki, pārņēma vadību 17:15 un sīvā galotnē guva uzvaru visā spēlē. Arī Pļaviņam/Točam čempio-

nāts noslēdzās ar 9. vietu.

Citiem mūsu duetiņiem neveicās. Pasaules tūres posma vicečempiones Marta Ozoliņa/Luīze Skrastiņa zaudēja pieredzējušām krievietēm (13:21, 8:21) un noslēdza sacensības. Latvijas vicečempiones Kristīne Briede/Krista Paegle cīnījās labi, taču piekāpās vācietēm (15:21, 18:21) un netika izslēgšanas spēlēs. U-20 Eiropas čempiones Anete Namiķe/Varvara Braillko atzina Francijas dueta pārkumu (17:21, 16:21). Līdz ar to sieviešu turnīrā no mūsējām bija palikušas tikai Tina Graudiņa un Anastasija Kravčenko.

17. septembrī visas čempionāta spēles tika atceltas nepiemērotu laika apstākļu un drošības apsvērumu dēļ. Rīta sesijā bija plānots aizvadīt vīriešu turnīra apakšgrupu otrās spēles. Tomēr laika apstākļi nebija labvēlīgi spēļu norisei. Pēcpusdienā jūra ar vētras palīdzību noslaucīja uzceltos vaļņus un ielauzās centrālajā laukumā. spēcīgais vējš appludināja spēļu laukumus. Tika veiktas izmaiņas spēļu grafikā. Spēles tika pārceltas uz rezerves laukumiem Mārupē. Piektdien spēles notika Mārupē **Ruukki** plūdmales stadiona āra laukumos, bet sestdien sacensības atgriezās Majoru plūdmalē.

Stadionu izcēla
no jūras

Eiropas čempionāta plūdmales volejbolā organizatori sociālajā vietnē Facebook veltījuši pateicības vārdus visiem, kuŗi brīvprātīgi palīdzējuši sakopt stiprā vēja izpostīto volejbola stadionu. „18. septembris kļuva par vienu vēsturisku dienu, kad ar klusiem aicinājumiem pēc palīdzīgām rokām stadiona atjaunošanā, ieradās aptuveni 70 cilvēki! Bez prasības pēc samaksas vai kādiem citiem labumiem! Cilvēki vēlējās brīvprātīgi palīdzēt gan mums, gan sportistiem turpināt šos lielos plūdmales volejbola svētkus, kuŗu tapšanā ir ieguldīts ļoti liels darbs, ņemot vērā šī gada īpašos apstākļus pasaulē. Gan pieteikušies cilvēki, gan vienkārši garāmgājēji, pat putnu vērotāji plūdmalē sāka vaicāt pēc lāpstas un lupatas! Sporta skolas audzēkņi, skolēnu klases, volejbola spēlētāji un entuziasti, vienkārši

draugi un atbalstītāji – visi metās iekšā un kopīgiem spēkiem mēs atgriezām stadionu darba kārtībā vienas ļoti garas dienas laikā! Burtiski – stadions tika izcelts no jūras!”

Titulu neizdevās
aizstāvēt

Dāmu sacensībās Graudiņa/Kravčenko vispirms uzvarēja somietes (21:17, 21:14), pēc tam sīkstākā sacensībā krievietes – 21:16, 19:21, 15:10 un iekļuva astotdaļfinālā.

Eiropas čempiones tomēr savu pērn izcīnīto titulu vairs nevarēja aizstāvēt, jo izslēgšanas turnīra spēlē ar rezultātu 0:2 (16:21, 13:21) zaudēja itālietēm Martai Menegati un Viktorijai Orsi Totai. Itālijas pārstāves labi darbojās blokā un „lasīja” Latvijas dueta uzbrukumus aizsardzībā. Tādējādi mūsu duets turnīru noslēdza dalītā 9. vietā.

Atkal triumfē
norvēģi

Norvēģijas plūdmales volejbolisti Annešs Mūls/Kristians Sērums Jūrmalā triumfēja Eiropas čempionātā, pie titula tiekot trešo gadu pēc kārtas. Pusfinālās Mūls/Sērums ar 2:0 (27:25, 21:19) apspēlēja itāliešus, bet krievu duets Krasilņikovs/Stojanovskis ar 2:0 (21:17, 21:16) guva vīrsroku pār saviem tautiešiem. Ar pirmo numuru izliktie norvēģi finālā ar 2:0 (21:19, 21:15) uzvarēja Vjačeslavu Krasilņikovu/Oļegu Stojanovski no Krievijas, kuŗiem turnīrā bija otrais numurs.

Eiropas čempionāta goda piedalītāji // FOTO: CEV

Mūls/Sērums ir šī brīža pasaules vadošais duets, un viņi par Eiropas čempioniem ir kronēti pēdējos trīs čempionātos. Savukārt Krasilņikovs/Stojanovskis ir pērnā gada pasaules čempioni, bet Eiropā iepriekš no viņiem pie godalģām ticis bija tikai Krasilņikovs, kuŗš pirms četriem gadiem kopā ar Konstantīnu Semjonovu izcīnīja sudraba medaļas. Pirms tam cīņā par bronzu ar piekto numuru izliktais Itālijas

duets Daniēle Lupo/Paolo Nikolai ar 2:1 (17:21, 23:21, 15:12) pārspēja krievus Ņikitu Ļaminu/Tarasu Miskivu, kuŗi izlozē bija saņēmuši 11. numuru.

Sudraba medaļas izcīnījuši mūsu jaunie plūdmales volejbolisti Eiropas čempionātā Turcijā, Izmīrā, U-18 grupā – **Kristiāns Fokerots/Kārlis Ābelītis**. Finālā viņi ar 0:2 (12, 13) zaudēja Ukrainas duetam.

“Olimpiskajā
dienā”
piedalījušies 120
000 dalībnieki

18. septembrī visā Latvijā 520 vietās norisinājās tradicionālā “Olimpiskā diena 2020”, kas pulcēja vismaz 120 000 dalībnieku no visiem Latvijas reģioniem, aģentūrai LETA pavēstīja Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) preses sekretārs Mārtiņš Mālmeisters.

Vingrojam svaigā gaisā

Ar “Olimpiskās dienas 2020” aktivitātēm noslēdzās arī LOK organizētie Olimpiskā mēneša pasākumi. Vienlaicīgi visās “Olimpiskās dienas 2020” norises vietās notika rīta vingrošana, pēc kā notika dažādas sportiskas un radošas aktivitātes. Tāpat viņš stāstīja, ka izglītības iestāžu audzēkņi iepazīs ar dažādiem Olimpiskajiem sporta veidiem un to spēles noteikumiem, piedalījās stafetēs un citās sporta sacensībās.

Atklāts Rēzeknes
Olimpiskais centrs

Pabeigta pirms septiņiem gadiem saktā Rēzeknes Olimpiskā centra būvniecība. 19. septembrī tika atklāta daudzfunkcionālās sporta arēnas ēka, ko veido multifunkcionālā sporta zāle un ledus halle ar tribinēm. Rēzeknē tiks attīstīti arī jauni sporta veidi – hokejs un daļslidošana. Daudzfunkcionālās sporta arēnas kopējās izmaksas sasniedz 17 miljonus eiro, un no pirmdienas sākās treniņi.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **jūras transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

Vāksim Ziemsvētku sūtījumu no 15. oktobra līdz 1. novembrim!

Izmantojiet mūsu sagatavoto Ziemsvētku saīņu piedāvājumu COVID gadā!

Turpmāka info. nākamās laikraksta LAIKS numuros un www.lasl.com!

Ar jautājumiem lūdzam: **zvanīt: 1-888-LATVIAN • rakstīt: info@lasl.com**